

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 22-i ülésére**

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzatának Gazdasági Programja

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

- Pénzügyi Ellenőrző Bizottság
- Önkormányzati Bizottság
- Mezőgazdasági Bizottság

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. április 22-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzatának Gazdasági Programja

Ikt. sz.: LMKOH/1779/3/2015.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az Mötv 116. §-ának további rendelkezései alapján:

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Lajosmizse Város Önkormányzata előző gazdasági programját cikluson túlnyúlóan, 2011-2014 évekre állapította meg a Képviselő-testület.

Fenti rendelkezéseknek megfelelően a felülvizsgált gazdasági program az *előterjesztés mellékletét* képi.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2015. (.....)ÖH
Lajosmizse Város Önkormányzata
Gazdasági Programjának elfogadása

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Lajosmizse Város Önkormányzatának Gazdasági Programját a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel elfogadja:

.....
.....
.....

Felelős: Képviselő-testület
Határidő: 2015. április 22.

Lajosmizse, 2015. április 14.

Basky András s.k.
polgármester

Lajosmizse Város Önkormányzatának Gazdasági Programja

2015-2020

2015. április 22.

Tartalomjegyzék

A GAZDASÁGI PROGRAM KÉSZÍTÉS CÉLJAINAK RÖVID BEMUTATÁSA	6
FEJLESZTÉSEKET MEGALAPOZÓ ADOTTSÁGOK, SZÜKSÉGLETEK ÉS A KAPCSOLÓDÓ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK	7
<i>A város jellemzői</i>	7
I. INFRASTRUKTÚRA ÉS KÖRNYEZETFEJLESZTÉS.....	9
I./1. <i>Infrastruktúra helyzete és fejlesztése</i>	9
II. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG FEJLESZTÉSE.....	13
II./1. <i>A város és térsége gazdaságának, szerkezetének alakulása – tradíciók – mezőgazdaság, élelmiszeripar, ipar, szállítás, szolgáltatás (kiemelten idegenforgalom), regisztrált és működő, vállalkozások alakulása</i>	13
III. TÁRSADALOM ÉS HUMÁNERŐFORRÁS FEJLESZTÉS	15
III./1. <i>A lakosság összetételének elemzése – életkor, nemek, elveszültek, halálozások, 15 év alattiak, 60 év felettiak, külterületeken élők aránya, kisebbségek száma/aránya</i>	15
III./2. <i>Oktatás, át- és továbbképzés, a város iskolarendszere – általános iskolák, középiskolák, szakközépiskolák, szakmunkásképzés; az oktatás szerkezetének változásai</i>	19
III./3. <i>Egészségügyi alapellátás helyzete</i>	22
III./4. <i>Szociális ellátás helyzete</i>	24
III./5. <i>Közművelődési- és sporttevékenység elemzése</i>	28
IV. MULTIFUNKCIÓS AGRÁRGAZDASÁG KIALAKÍTÁSA ÉS VIDÉKFEJLESZTÉS.....	33
IV./1. <i>A népesség térbeli elhelyezkedése Lajosmizsén</i>	34
V. KÖRNYEZETMINŐSÉG JAVÍTÁSA	34
V./1. <i>A város környezeti állapota - természeti adottságok, értékek; meteorológiai értékek, talajvíz, csapadékvíz, levegőtisztaság; hulladékkezelődés, hulladéklerakók helyzete</i>	34
V./2. <i>Környezeti nevelés – Iskolai Környezeti Nevelési Program</i>	36
V./3. <i>Kommunális feladatok</i>	36
V./4. <i>Piacfelügyelet- és vásártartás</i>	37
V./5. <i>Temetkezési szolgáltatás helyzete – temetők, sírkertek gondozás</i>	38
VI. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS PARTNEREI A FEJLESZTÉSBEN.....	38
VI./1. <i>Helyi szint</i>	38
VI./2. <i>Mikrotérégi szintű együttműködések</i>	38
VI./4. <i>Megyei szint</i>	38
VI./5. <i>Régiós szint</i>	38
VI./6. <i>Országos szint</i>	38
VI./7. <i>Nemzetközi szint</i>	38
MELLÉKLETEK	40

A Gazdasági Program készítés céljainak rövid bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó kötelezettségét.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Lajosmizse Város Önkormányzata az előző ciklus során készített gazdasági programot a 2011-2014 időszakra vonatkozóan, jelen dokumentum ennek felülvizsgált formája.

A gazdasági program időtávját az önkormányzat képviselő-testülete összhangba kívánja hozni a Partnerségi Megállapodás operatív programjainak támogatási lehetőségeivel az EU 2014-2020 tervezési időszakához igazodóan. Ennek fényében a felülvizsgálat a megjelenő pályázati lehetőségek függvényében a kötelezőnél szűkebb időtávon belül is indokolt lehet, hogy a fejlesztések tervezett határidőit a lehetőségekkel összhangba lehessen hozni.

A Gazdasági program szerkezete a program felülvizsgálatnak köszönhetően a korábbi jogszabály (1990. évi LXV. tv a helyi önkormányzatokról) által megadott tartalmi elvárások szerint építkezik, mivel a jelenleg aktuális jogszabály nem határoz meg részletes tartalmi elvárásokat. Jelen gazdasági program a jogszabályi előírásnak megfelelően összhangban van a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési elképzelésekkel (a Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciójával és Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programjával).

Az önkormányzat fejlesztéspolitikai alapelveként rögzítette költségvetési rendeletében, hogy a beruházások végrehajtása során mindenképpen elsőbbséget élvez a pályázaton nyert beruházás megvalósítása, valamint a korábbi képviselő-testületi döntések alapján elkezdett beruházások folytatása illetve befejezése (pl. az előző évről áthúzódó beruházások).

Felhasznált tervezési dokumentumok:

- Lajosmizse Város Önkormányzat Gazdasági Programja, 2007-2013
- „Lajosmizse Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója 2004. év” és a koncepció felülvizsgálata, aktualizálása a 2006. évben
- Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye Szociális Alapszolgáltatási Központjához Tartozó Személyes Gondoskodást Nyújtó Ellátások Szakmai Programja (2013. évi felülvizsgálat).
- Lajosmizse Város Környezetvédelmi Programja (2007) és felülvizsgálata (2010)
- Lajosmizse város LOCAL AGENDA 21 - Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának felülvizsgálata (2015)
- Bács-Kiskun 2020 Bács-Kiskun megye területfejlesztési koncepciója
- Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programja (ITP)
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Célkitűzések

- A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a helyi munkaerő képzettségi szintjének, és munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének fokozásával, valamint a vállalkozások helyi infrastrukturális és együttműködési feltételeinek biztosításával/megteremtésével.
- A településfejlesztési politika célja a lakosság életminőségének folyamatos javítása, a külterület és a belterületi lakosok esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a vállalkozói környezet területén egyaránt.

- Az adópolitika célkitűzése a lehetséges ösztönző kedvezmények biztosítása az uniós normák és kötelezettségek betartása mellett, és az adóbevételek fejlesztési célú hasznosítása.
- A közszolgáltatásokban a magasan kvalifikált helyi szakemberek foglalkoztatása, a szolgáltató közigazgatás megteremtése, a lakossági és az önkormányzati célok szakszerű, diszkriminációmentes szolgálata.
- A befektetéstámogatási politika terén a vállalkozások működési, letelepedési feltételeinek javítása mellett az adóbevételek fejlesztési célú hasznosításának előtérbe helyezése.
- A városüzemeltetési politika célkitűzése az integrált szemlélet érvényesítése, az egyes üzemeltetési feladatok kapcsolódási pontjainak feltárásával, a szinergikus (részek közötti kapcsolat javítása révén többleteredmény elérését okozó) hatások érvényesítésével járó környezetvédelmi, társadalmi előnyök, gazdasági megtakarítások növelése.

Stratégiai programcsoportok:

- I. Infrastruktúra- és közlekedésfejlesztés
- II. Gazdasági versenyképesség fejlesztése
- III. Társadalom és humán erőforrás fejlesztés
- IV. Multifunkciós agrárgazdaság kialakítása és vidékfejlesztés
- V. Környezetminőség javítása

Fejlesztéseket megalapozó adottságok, szükségletek és a kapcsolódó fejlesztési elképzelések

A város jellemzői

Lajosmizse város területe 164.656.037 m², amelyből a belterületi rész 5.014.949 m², a külterület 158.803.911 m², a zártkert 837.177 m². A település legnagyobb átmérője 15 km, a városközponttól legtávolabbi külterületi rész (Mizse) 8 km-re található.

A település a Duna-Tisza közén, a kiskunsági tájegységen, a Homokhátság É-i részén található. A város védettség alá helyezett természeti területekkel és értékekkel büszkélkedhet.

Közigazgatási szempontból a város a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti statisztikai kistérségben helyezkedik el. A dél-alföldi régió az Európai Unió besorolása szerint konvergencia-régió.

A térség természeti adottságaiból adódóan Lajosmizsén jellemző gazdálkodási tevékenység a szántóföldi növénytermesztés, a kertgazdálkodás, a szőlő- és gyümölcsstermesztés, jelen van az állattenyésztés. A földterület 87,61%-a művelés alatt áll (Forrás: Bács-Kiskun Megyei Földhivatal, 2014.). A város gyengébb minőségű földterületei pihentetett, illetve parlag területek.

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók nehézipari-, könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A városban nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően gyorsan nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe. Lajosmizse ilyen szempontból mikro-körzetközponti szerepet tölt be. Kecskemétet követően a legnagyobb vállalkozási sűrűség a kistérségben Lajosmizsén található.

A mezőgazdasági földterületek jelentős részben hasznosítottak, igen alacsony a természetes állapotban megmaradt élőhelyek aránya. A városfejlesztési, értékmentési törekvések központi témaköre az élőhely rehabilitációja, természetvédelmi és rekreációs funkciójának kialakítása.

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a környezetvédelemről szóló 7/2008. (III.20.) önkormányzati rendeletének 6. §-a értelmében az alábbi természeti területek és természeti értékek élveznek helyi védettséget.

6. § (1) Az Önkormányzat az alábbi természetvédelmi területeket és értékeket nyilvánítja helyi védetté:
- a) Iskola-tó és környéke 708/5 hrsz. (ex-lege) országosan védett szikes tó
 - b) Füzes-tó (Horgász-tó) és környéke 0269/30 hrsz.

- c) 1 darab kocsányos tölgy 0470/8 hrsz.
- d) 1 darab vadkörtefa 0331/11 hrsz.
- e) 5-ös főút mentén lévő platánfák és vadgesztenyefák 2505 hrsz.
- f) Központi park és növényzete 22/2 hrsz.
- g) Köztemető vadgesztenyefa sorai 1686/2 hrsz.
- h) 1 darab vadkörtefa 0736/20 hrsz.
- i) 1 darab vadkörtefa 0426/5 hrsz.
- j) Tarnai utcai platánfasor 2063 hrsz.

A rendeletalkotás óta nem történt újabb érték felvétele.

Az általános jellemzők körében ki nem hagyható a város kiváló közlekedés-földrajzi helyzete. A Budapest és Szeged tengelyvonalában elhelyezkedő település az M5-ös autópályának és az 50. számú főútnak köszönhetően kapcsolódik Európa vérkeringéséhez. Az M8-as autópálya tervezett Lajosmizse mellett elhaladó nyomvonalának kiépítése tovább erősítheti Lajosmizse kedvező logisztikai adottságait, társadalmi-gazdasági vonzerejét. Kormányhatározat alapján az M8-as autópálya Nagykőrös-Kecskemét szakasza várhatóan 2020. december 31. napjáig megépül.

I. Infrastruktúra és környezetfejlesztés

I./1. Infrastruktúra helyzete és fejlesztése

KÖZÚTHÁLÓZAT

A KSH elérhető legfrissebb (2012. évi, 2013-2014-ben nem publikáltak) adatai alapján a települési kiépített utak és közterek hossza 63,5 km volt.. A kiépített utak egy részének burkolata felújításra szorul. Az önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza 249,2 km. A város rendkívül jelentős közúti környezeti terheit együttesen okozza a jelentős átmenő és helyi forgalom. A helyi közúti áruszállítással foglalkozó gazdálkodó szervezeteknek minden esetben telephellyel kellene rendelkezni a tehergépjármű tárolása céljából. Pillanatnyilag ez nem minden esetben van így, ezért esetenként akadályozzák a biztonságos közlekedést. A város jelenlegi forgalmi helyzete hosszabb "fejlődés eredménye", a kialakult állapotokat a földrajzi elhelyezkedés, az É-D-i, ill. K-Ny-i tengelyekre felfűződés determinálta. Ezekre az adottságokra terhelődött (terhelődik) rá az elmúlt 10-20 év **motorizációs robbanása**, a lemaradt közúthálózat felújítással szemben. A KSH 2012. évi adatai alapján a kiépített belterületi járdák hossza 74,8 km volt.

2014 nyarán elfogadta a Képviselő-testület az útburkolattal el nem látott utcákra vonatkozó útfejlesztési ütemtervet, mely tartalmazza a szilárd burkolatú utakat, külön feltüntetve a felújításra szoruló utakat, valamint a külterületi utak szilárd burkolási tervét.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: Lajosmizse belterületi közúthálózatának fejlesztése gyűjtőutak korszerűsítésével I. ütem.
A fejlesztés tartalma: A közúthálózat fejlesztés I. ütemében B.V. tervezési osztályba tartozó lakóterületekkel való kapcsolat javítását szolgáló 5 utca (Ady – Ybl – Radnóti - Gróf Teleky- Bercsényi utcák) 1.900,34 m-es burkolatának megerősítése történt.
A fejlesztés megvalósítási ideje: 2008
A fejlesztés forrása: DAOP 3.1.1/B Önkormányzati és állami tulajdonú belterületi, valamint önkormányzati külterületi közutak fejlesztése
2. A fejlesztés megnevezése: Bartók Béla út felújítása
A fejlesztés tartalma: a Kerekegyháza felől érkezők a piacra a Bartók Béla úton juthatnak el, ennek felújítására került sor.
A fejlesztés megvalósítási ideje: 2007.
A fejlesztés forrása: DARFT
3. A fejlesztés megnevezése: Alsólajosi közlekedésbiztonsági kerékpárút megépítése
A fejlesztés tartalma: az épített kerékpárút a 067/1 hrsz. közút területén fut, 2885,0 m hosszú; a meglévő kerékpárút végétől (0+000) a 0151/1 hrsz. útig tart (részét képezi a Kecskemét-Lajosmizse között megvalósítani kívánt kerékpáros összeköttetésnek).
A fejlesztés megvalósítási ideje: 2007
A fejlesztés forrása: Közlekedésbiztonsági kerékpárutak támogatása (GKM?)
4. A fejlesztés megnevezése: Görgy Artúr és Mathiasz utcák burkolatfelújítása
A fejlesztés tartalma: burkolatfelújítás.
A fejlesztés megvalósítási ideje: 2008.
A fejlesztés forrása: TEUT

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Bel- és külterületi közúthálózat fejlesztése Lajosmizsén
- Meglévő bel- és külterületi kerékpárút-hálózat felújítás. Új kerékpárút-hálózat építése Csemő (Pest megye) és Kerekegyháza irányába
- Parkolók építése (főút mellett, önkormányzati intézmények vonzáskörzetében)
- Külterületi utak karbantartásához és javításához eszközök beszerzése

Energia ellátás

VILLAMOS ENERGIA ELLÁTÁS

A Nemzeti Energiastratégia 2030 c. dokumentum szerint a megújuló energia részaránya a hazai végső energia felhasználáson belül 6,6% volt 2008-ban. A 2009/28 EK irányelv alapján ennek a mutatónak hazánk esetében 2020-ra a 13%-ot el kell érnie. A 2010 decemberében elfogadott Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve az irányelvben meghatározottnál ambiciózusabb célokat tartalmaz: 2012-re 7,4%-ot, 2020-ra pedig 14,65%-ot.

A hazai bruttó villamosenergia-felhasználás a válságot megelőző két évtized alatt 21%-kal nőtt, míg 2008-tól kezdődően 2009-ig, a gazdasági válság hatására mintegy 6%-kal visszaesett az előző évekhez viszonyítva. 2010-ben azonban már újra 2-3%-os növekedés volt tapasztalható.

2009-ben a villamosenergia-termelés 8%-a származott megújuló forrásból, aminek 68,5%-a biomassza eredetű. A megújuló villamosenergia-termelésen belül a szélenergia részesedése 13,4%, a vízenergia 9,7%, a biogázé 2,2%, a kommunális hulladék eredetű energiatermelés pedig 6,2%.

A termelési szerkezet és a technika változásának hatásaként a termelőágazatok felhasználása az átlagnál kisebb, a lakossági és az önkormányzati felhasználás pedig az átlagnál erőteljesebben bővül majd (2012 –ben a KSH adatai szerint a települési villamosenergia fogyasztók száma 5888 db), ezért szükséges a megújuló energiaforrások hasznosításának előmozdítása.

A külterületi lakosság életminőségének javítása érdekében, keresni kell a tanyavillamosítást szolgáló külső forrásokat.

GÁZELLÁTÁS

A város vezetékes gázellátottsága belterületen néhány éve teljesen elkészült, számos helyen a külterületi részekre is kiterjed. Az Önkormányzatnak jelentősek az energiateljesítményekkel kapcsolatos költségei (intézményfenntartás, közvilágítás), és az átlagos háztartások teljes kiadásán belül az energiaköltség emelkedett az alábbiak szerint.

Az Energia Központ Nonprofit Kft. 2009-es tanulmánya szerint 2007-ben a lakosság háztartási energiára összesen 900,9 milliárd Ft-ot fordított. 2005-2007 között folyóáron az energiakiadások 22,3%-kal nőttek. A háztartási energiára vonatkozó átlagos fogyasztói árindex 2000-2008 között 110,7% volt.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Biogáz üzem létesítése
- Geotermikus energia előállító üzem létesítése
- Szélenergia park létesítése
- Napelemből álló rendszerek bővítése

VÍZELLÁTÁS

Lajosmizse vezetékes ivóvízzel jól ellátott, kivéve:

- Vasúton túli Benei rész
- Vasút és a város közötti Benei rész egy része
- Baross tér
- A sérülékeny környezetű vízbázisú területeken.

A Kodály Z. utcát és a Bartók B. utcát 2006 végére ivóvízzel ellátták.

A vízmű vízbázisát 6 db mélyfúrású ártézi kút képezi. Lajosmizse elosztó hálózata 46,8 km hosszú. A lajosmizsei vízmű és víziközmű üzemeltetője és tulajdonosa a kecskeméti Bácsvíz Zrt. A víz minősége a rendszeres közegészségügyi és üzemeltetői vizsgálati adatok szerint megfelelő. A talajvíz mélysége 2-4 m között ingadozik. Az ivóvízbázisok védelme és hosszú távú megóvása a környezeti szennyezések kizárását, valamint a talaj és talajvíz védelmét szolgálja.

A vízmű-rendszer esetében a tározókapacitást növelni fogjuk. A 2015. évben a „KÉK-VÍZ” Ivóvízminőség-javító Program keretében új, 500 m³-es víztorony kerül építésre, és megvalósul a víztisztítási technológia korszerűsítése. A vízvezeték csere az alábbi utcákat érinti:

- Batthyány utca (végig)
- Bajcsy-Zs. utca (2.sz.-tól a 62.sz.-ig)
- Deák F. utca 18.sz.-tól a 34.sz.-ig)
- Dankó P. utca (2.sz.-tól a Telepi útig)

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Ivóvízhálózat bővítése
- Ivóvíz minőségének javítása (azbeszt-cement csőhálózat cseréje, vas és mangántalanítás)

Az ivóvíz árának növekedésével párhuzamosan az utóbbi években egyre nagyobb számban mélyítették le talajvíz kutakat a város területén. Ezek vizét a háztartásban és a kertek locsolására használják. A bejelentés és engedély nélkül fúrt kutak amennyiben felhagyásuk után nem kerülnek szakszerű betemetésre, úgy közvetlen a talajvízzel összeköttetésben lévő víznyelőkkel válhatnak. Ezeket keresztül a felső talajréteg természetes szűrőhatását elvesztve a talajfelszínről közvetlenül a víztározó rétegekbe juthat a felszínen lévő szennyezőanyag.

Csatornázás, szennyvíztisztítás

Lajosmizse csatornázottsága az EU előírásokhoz képest gyenge, 2008-ban a szennyvíz-csatornázottság a város belterületének lakosságára vetítve 22%-os – 630 szennyvízbekötéssel.

A szennyvízelvezetés műszaki megoldásainál figyelembe veszi az Önkormányzat a gazdaságosan nem csatornázható területeken a megfelelő közműpótlók kiépítését, tekintettel a külterület jelentős területi és számottevő, bár csökkenő népességi arányára. Az illegális szennyvízrákötések vonatkozásában az üzemeltető helyszíni ellenőrzéseket végez a feltárás érdekében.

A szennyvíztisztító telep tulajdonosa és üzemeltetője a kecskeméti Bácsvíz Zrt. A városban zárt szennyvízcsatorna hálózat működik. A folyamatban levő csatornázási beruházás célja, hogy Lajosmizse belterületének csatornázottsága 89%-os legyen a 30 éves referencia időszak végére, 2691 db bekötési lehetőséggel. Hosszú távú terv a belterületen a 100%-os rákötés.

A több mint 20 éve működő szennyvíztisztító telep tisztítás technológiai méretezésnél 380 m³ hidraulikai kapacitásra képes, , kihasználtsága 100%-os A jelenleg futó csatornázási beruházás során a meglevő telep mellé kerül egy 750 m³/d kapacitású, ami összességében 1130 m³/d szennyvíz kezelését eredményezi. Azon ingatlanokról, ahol nem áll rendelkezésre közcatorna hálózat, a települési folyékony hulladék túlnyomó többségében tengelyen kerül elszállításra, 70%-a zárt tároló berendezésekből, míg 30%-a nem zárt tárolókból.

Kommunális szennyvíziszap a lajosmizsei szennyvíztisztító telepen, a közcatornán beérkezett kommunális szennyvíz tisztítása során keletkezik.

A kommunális szennyvíziszapot iszapprés segítségével víztelenítik, majd átmeneti tárolás után a kecskeméti szennyvíztisztító telepre kerül beszállításra, ahol az ott keletkező iszappal együtt engedéllyel rendelkező mezőgazdasági területekre helyezik ki.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: Lajosmizse Város csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telepének bővítése

A fejlesztés tartalma: a szennyvízelvezető hálózaton hét nagyobb és egy kisebb öblözet kialakítása tervezett, öt darab köztes átemelővel, valamint egy új végátemelővel. Továbbá egy meglévő átemelő (M/B jelű, Móra Ferenc utcai) kapacitásbővítésére is sor kerül. A jelenlegi szennyvíztisztító telep helyszíne Lajosmizse hrsz. 0401/5, ennek kapacitásbővítésére kerül sor.

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2008-folyamatban

A fejlesztés forrása: KEOP 7.1.2.0 (tervezési szakasz) és KEOP-1.2.0/2F/09 (megvalósítási szakasz) Szennyvízelvezetés és tisztítás

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Lajosmizse Város csatornahálózatának további bővítése

Csapadékvíz elvezetése

Településünkön a csapadékvíz és szennyvízelvezetés elválasztott rendszerben történik. A felszíni vízelvezetés a város épülésével párhuzamosan a belterületi részeken részben elkészült. A felszíni vízelvezető rendszer kiépítése magába foglalta a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítését, valamint a felszíni vízfolyások mederrendezését is. A felszíni vízelvezetéssel kapcsolatos munkálatok döntő része az 1970-es években folyt, de 2000-ben is jelentős vízelvezetési munkák voltak. A városban a csapadékvíz elvezetés burkolt, zárt rendszerben valamint nyílt földárókban történik. 2014-ben befejeződött a vízvédelmi rendszert fejlesztő beruházás, melynek során többek között 3,138 km vízelvezető árok, csatorna építésére, felújítására, valamint záportározó kialakítására kerül sor.

A beruházást megelőzően a felszíni vízelvezető- és csapadékvíz elvezető rendszer az alábbi főbb adatokkal volt jellemezhető:

Hossz: 22 400 fm, melyből

nyílt földárók hossza: 16 800 fm

burkolt, illetve zárt szakaszok hossza: 2 900 fm

nyomott vezetékek hossza: 2 700 fm

A város felszíni vízelvezető rendszere megépült és néhány szakasz kivételével (a Móra Ferenc utcai szakasz) jól funkcionál. A Szent Vendel utcai zárt csapadékvíz-elvezető rendszer tisztítása, cseréje szükséges, valamint a Nyíri utca, Dankó Pista utca esetében vízelvezető rendszer kiépítése.

A város belterületeinek csapadékvíz elvezetése zárt és nyílt vízelvezetőkön keresztül csak részlegesen tekinthető megoldottnak. A meglévő csapadékvíz-elvezető hálózatot az ellátatlan területeken új csatornákkal kell bővíteni.

A csapadékvíz elvezetőrendszer vegyes: elválasztó rendszerű zárt csapadékvíz csatorna, ill. szikkasztó árokrendszer. Az elvezetésre kerülő vizek befogadója az Alpár – Nyárlőrinci csatorna, ill. a dunavecsei XX./D.1. jelű csatorna.

Az Orgona utcában elhelyezkedő záportározó (Posta-tó) korábban nem volt képes ellátni a funkcióját. A 2014-ben befejeződött beruházás során a záportározó rekonstrukciójára, valamint egy új átemelő kialakítására került sor nyomóvezetékekkel együtt.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: Lajosmizse város vízvédelmi rendszerének fejlesztése

A fejlesztés tartalma: a meglévő vízelvezető rendszer felújítása és új csapadékvíz elvezető csatorna építése 3,1376 km hosszúságban, valamint záportározó fejlesztése. A fejlesztés által érintett a Kossuth Lajos utca - Piac tér – XX/d-1 sz. belvízelvezető csatornarendszer, a Posta-tó és környékének vízrendezése, és lefolyásának biztosítása.

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2013-2014

A fejlesztés forrása: DAOP-5.2.1/A-11 Helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek fejlesztése

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Lajosmizse belvízvédelmi rendszerének fejlesztése

II. Gazdasági versenyképesség fejlesztése

II./1. A város és térsége gazdaságának, szerkezetének alakulása – tradíciók – mezőgazdaság, élelmiszeripar, ipar, szállítás, szolgáltatás (kiemelten idegenforgalom), regisztrált és működő, vállalkozások alakulása

Lajosmizse vállalkozóinak működése szerves részét képezik a város életének/fejlődésének, mivel itt teremtenek munkahelyeket, az önkormányzatnak fizetik az iparűzési adót, s nem kis mértékben járulnak hozzá a településen élők fizetőképes keresletének alakulásához. Ezért meghatározók a település versenyképességének növelésében.

A térség természeti adottságaiból adódóan Lajosmizsén jellemző gazdálkodási tevékenység a szántóföldi növénytermesztés, a kertgazdálkodás, a szőlő- és gyümölcstermesztés, jelen van az állattenyésztés. A földterület 87,61 %-a művelés alatt áll az aktuális, 2014-es földhivatali adatok szerint. A város gyengébb minőségű földterületei pihentetett, illetve parlag területek.

Az ipari tevékenységek körében megtalálhatók nehézipari-, könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek. A városban nem található nagy ipari szennyező.

A településen az elmúlt tíz évben az országos trendeknek megfelelően gyorsan nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe. Lajosmizse ilyen szempontból mikro-körzetközponti szerepet tölt be. Kecskemétet követően a legnagyobb vállalkozási sűrűség a kistérségben Lajosmizsén található.

A működő vállalkozások tevékenysége széleskörű, a korábban meghatározó mezőgazdasági jelleg csökkent az ipari termelés és a szolgáltatások javára. Megtalálható a nehézipari-(Gép és Daru Rakodástechnikai Kft.), könnyűipari- (Mizsepack és Folplaszt Kft-k), élelmiszer-(Invest-VK, Magyarvíz és a Fortunate Kft-k) és építőipari cégek (GOMÉP és SZIL-BAU Kft-k).

A kiskereskedelmi egységek száma 190, melyből 62 vendéglátó-ipari egység. A turizmus szempontjából két meghatározó régi vállalkozás működik, a Tanyacsárda, Gerébi Kúria és a Liza Aqua és Conference Hotel, mely egyaránt ismert a hazai és a külföldi látogatók előtt.

A 10 legnagyobb iparűzési adót befizető vállalkozás iparűzési adójának összege 162.257 e Ft (2013. évi bevallás alapján). Ez az adóösszeg az összes iparűzési adó 44%-a, az önkormányzat összes bevételeinek 9,51%-a, az adókból származó bevételek 38,8%-a. Ezekre a vállalkozásokra jelentőségük folytán kiemelt figyelmet kell fordítani.

A város vonzáskörzetében nincs jelentős természeti kincs. A mezőgazdaság az idegenforgalom és az ipari, szolgáltatási tevékenység fejlesztésének elősegítése lehet a fejlődés motorja, ezért Lajosmizse gazdasági életében a termelés, termékfeldolgozás és piacra juttatás alapvető jelentőségű ma és a jövőben is.

Lajosmizse ellátási viszonyában az utóbbi évek gyökeres változást hoztak. Az elmúlt tíz évben az országos folyamatokhoz hasonlóan nőtt a kereskedelem, a vendéglátás és a szolgáltatások szerepe.

Lajosmizse idegenforgalma a 70-es évek második felében a Tanyamúzeum és a mellette felépült Tanyacsárda felépítésével vette kezdetét. Az idegenforgalom működésének egy sajátos megnyilvánulását figyelhetjük meg, a településen az idegenforgalom alapját a speciális táj, a védett természeti - ökológiai értékek, és nem utolsósorban a kultúra jelenti. A táji értékek egyik legfontosabb elemét jelentik azok a tanyák, melyek csak erre a vidékre jellemzőek. Az alföldi táj nemcsak a Magyarország más tájain élők, hanem a külföldi turisták érdeklődését is felkelti.

A lajosmizsei idegenforgalmi és turizmus vonzerő leltárában szerepel a Tanyamúzeum, a Tanyacsárda, a Gerébi kúria, Ricsováry Major, Mizse Motel, a lovas tanyák és panziók, a különböző szolgáltatásaikkal. Idegenforgalmi látványosság a Római Katolikus Templom, a Református Templom, a Pusztatemplom, a régi és új Városháza, Helytörténeti Gyűjtemény, az új Művelődési Ház és Könyvtár, az időszaki kiállítások, a harangjáték, köztéri szobrok, keresztek. Lajosmizse jellegzetessége a tanyai turizmus, amely egyrészt a tanyai életformával, másrészt a lovas programokkal összefüggő, jelentős gazdasági tényező.

Az önkormányzat és a vállalkozások közötti feladatmegosztást a magyar pályázati rendszer eddigi támogatási gyakorlata egyértelműen preferálta, olyan módon, hogy az önkormányzatok szerepét a vonzerők fejlesztésében támogatta, a vállalkozásokat a férőhelyek és a turisztikai szolgáltatások bővítésében segítette.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv és az Új Széchenyi Terv 2007-2013-os uniós forrásainak megszerzésében a melléklet táblázataiban felsorolt vállalkozások szerepeltek sikerrel. Fontosnak tartjuk a melléklethez csatolt táblázatok információ tartalmát a Gazdaságfejlesztési Programban megjeleníteni, mert a lajosmizsei vállalkozások forrásszerző képességét bizonyítják.

Vállalkozást-segítő szolgáltatások - inkubáció, vállalkozásfejlesztési tanácsadás, gazdasági tanácsadás helyzete, szakmai érdekképviseleti szervek jelenléte; a vállalkozásokat érintő helyi adópolitika, befektetéspolitikai ösztönzők.

A befektetés-ösztönzés fontos eszköze a településmarketing. Terven, stratégián alapuló városmarketing jelenleg nincsen, ugyanakkor marketing-eszközöket jelenleg is alkalmaz a város, és ezek továbbfejlesztését is kitűzi a programidőszakban. Létre kell hozni a marketing csoportot, melynek feladata egy komplex (helyi lakosság, vállalkozások, civilek, turisták, befektetők) városmarketing stratégia terv kidolgozása. Célszerű a már eddig hatékonyan alkalmazott marketingeszközöket is ebbe a készülő tervbe beépíteni. A komplex stratégiában foglalt várható eredmények ismeretében a Gazdaságfejlesztési Program felülvizsgálatakor beépíthető a városmarketing gyakorlati elemeinek megvalósítása is. A marketingeszközök tervszerű és tudatos megválasztásának célja a település versenyképességének növekedése, ezen belül a befektetések ösztönzése is.

A lakosság jelentős része mezőgazdasági tevékenységből él. A földműveléssel, állattenyésztéssel foglalkozók részére fontos a szakmai továbbképzések szervezése. Az önkormányzat részről a szükséges támogatást biztosítjuk a falugazdász, a hegybíró munkájához, hogy az őstermeléssel foglalkozók hatékony segítségben részesülhessenek. Az állami támogatásokat meg tudják igényelni, a pályázati lehetőségekről értesüljenek és pályázhassanak. A vállalkozások fejlesztési terveihez való önkormányzati hozzájárulást biztosítjuk.

A vállalkozók számára nyújtott háttér szolgáltatások köre igen széles lehet, azonban az érintett célcsoport csak részben ismeri elérhetőségüket. A Gazdaságfejlesztési program készítése kapcsán az Önkormányzat csokorba szedte, hogy mely országos hálózat működtet kisebb térségenként részben vagy egészében állami forrásból finanszírozott szaktanácsadói szolgálatot. Ezen szolgálatok munkatársai döntően a térségközpontokhoz kötődnek, de az önkormányzat közreműködésével/felkérésére kihelyezett ügyfélfogadási időben, vagy időpont egyeztetés alapján személyes kapcsolatot alakíthatnak ki a vállalkozókkal.

A Kecskeméti statisztikai térségben működő országos hálózatok tanácsadói a következők:

- Bács-Kiskun Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány tanácsadói,
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara falugazdászai, lajostiszteik ügyfélfogadással
- Nemzeti Agrárkamara Bács-Kiskun megyei Szervezetének kamarai tanácsadói,
- Széchenyi Programiroda szakemberei,

A fenti szervezetek tanácsadójának, szolgáltatásainak egy helyen („egyablakos rendszerben”) való rendszeres (pl.: heti 2 óra) elérhetősége jelentősen javíthatja az információhoz való hozzáférést, annak hasznosítását. Természetesen ezekről a tanácsadói lehetőségekről a rendelkezésre álló összes kommunikációs csatornán értesíteni kell a célcsoportot, azaz a vállalkozókat (pl.: „Hírlap” című önkormányzati lapban, holnapon).

A mezőgazdasági termelőkön kívül az iparban és kereskedelemben dolgozók számára is biztosíthatók ily módon a tanácsadói szolgáltatások.

Önkormányzati adópolitika a bevételnövelés érdekében:

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében az Önkormányzat képviselő testülete:

- minden évben a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevétel-szerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adómentességeket, kedvezményeket, a helyi adó mértékét,
- adónemeket összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- csak olyan adórendeletet fogad el, amelyek mind a lakosság, mind a vállalkozások számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
- figyelmet fordít, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó-bejelentési kötelezettségének teljesítését,
- fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozik az adóintézmények nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adó-végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint a behajtás hatékonyságáról,
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal,
- adófelderítés hatékonyságának növelése érdekében ellenőrzéseket végez.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Civil Központ (Tudásközpont, innovációs központ, EU pont, inkubátorház létrehozása)
- Feldolgozó üzemek létesítése
- Komplex turisztikai fejlesztés Lajosmizsén
- Lajosmizsei iparterület fejlesztése
- Piac, vásár fejlesztése

III. Társadalom és humánerőforrás fejlesztés

III./1. A lakosság összetételének elemzése – életkor, nemek, élveszületések, halálozások, 15 év alattiak, 60 év felettiek, külterületeken élők aránya, kisebbségek száma/aránya

Lajosmizse lakónépessége a KSH 2011. év végi adatai szerint 11.050 fő. A népszámlálási adatok szerint a nemzetiségi lakók aránya 8-9 % (bolgár, cigány, horvát, kínai, német, orosz, örmény, román és szerb származású). Népsűrűsége 67,1 fő/km², mely alacsonyabb az országosnál, (106,8 fő/km²), viszont magasabb, mint Bács-Kiskun megyéé (61,6 fő/km²).

Míg a csökkenés oka az 1970-1979. között az elvándorlás, az 1980-as és az 1990-es években a természetes fogyás volt: az elhalálozások száma meghaladta a születéseket. E negatív tendenciát ellensúlyozza, hogy az elvándorlás a 80-as években megállt. A 90-es években pedig már pozitív vándorlási egyenleget találunk: több a beköltöző, mint az elköltöző. A 2000-es években 2008 és 2011 kivételével ugyanez a pozitív egyenleg figyelhető meg a vándorlások tekintetében, ugyanakkor a természetes fogyás a 2000-es években is tovább folytatódik.

Igény esetén az önkormányzat vásárolhat telket, közművesítheti, bérakást építhet rá, a testület által meghatározott feltételek mellett/támogatásokkal letelepedni szándékozó fiatalok számára értékesítheti. A korábbi gyakorlat szerint is támogatta Lajosmizse Város Önkormányzata a letelepedő fiatalokat.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Fiatalok letelepedésének támogatása, közművesített építési telkek, bérakások kialakítása

A lakosság fokozatosan előregedő.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlásának változása Lajosmizsén

Évek	0-14 évesek (%)	15-39 évesek (%)	40-59 évesek (%)	60+ évesek (%)	átlagos életkor (év)
1949.	24,9	38,8	24,7	11,7	32,4
1960.	25,4	36,8	24,1	13,8	33,6
1970.	21,1	37,0	24,8	17,0	35,7
1980.	21,9	35,8	25,3	17,1	36,2
1990.	20,5	35,5	25,0	18,9	37,3
2001.	17,8	33,9	27,7	20,6	nincs adat
2011	16,8	33,2	27,1	22,9	nincs adat

Forrás:Lajosmizse Város Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési koncepciója a KSH adatainak felhasználásával, KSH

Az eltartottsági ráta (a gyermek- és az idős népesség a 15-64 éves népesség százalékában) országos adata: 45,9% (Forrás: KSH) Lajosmizsén 50,5%, rosszabb, mint az országos helyzet. A mutató csak a korcsoportok szerinti eltartást jelzi, és nem a valós helyzetet. Hiszen az inaktív lakosság, akinek eltartásáról ugyancsak gondoskodni szükséges, a 15-64 korcsoportban is megtalálható.

Az öregedési index (a 65 év feletti népesség a 0-14 éves népesség százalékában) országos adata: 115,9 % (Forrás: KSH), Lajosmizsén: 100%. Itt jobb a helyzet az országoshoz képest. Az adatok összefüggnek a demográfiai adatokkal.

Az elmúlt 10 évben kedvező módon alakult a népesség iskolai végzettsége: 24%-kal csökkent az analfabéták száma, 2%-kal több a szakmával rendelkezők száma. 38%-kal nőtt a középfokú iskolai végzettséggel rendelkezők száma, 49%-kal több a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők száma. De megfigyelhető egy kedvezőtlen tényező jelenléte is: 871 fővel csökkent azoknak a száma, akik rendelkeznek az általános iskola 1-7 osztályával, ugyanakkor 73 fővel többen fejezték be az alapfokú iskolai tanulmányaikat. A csökkenés okai felderítése további kutatást érdemel. Az okokra részben magyarázatot adhatnak a demográfiai folyamatok.

7 éves és idősebb népesség a legmagasabb iskolai végzettség szerint Lajosmizsén

Év	Összesen	0	Általános iskola		Középfokú szakmunkásképző iskola, szakiskola	Középiskola	Felsőfokú iskola
			1-7.	8.			
		Osztály					
1990	10034	271	3732	3393	1318	1024	296
2001	10157	190	2403	3178	2248	1570	568
2011	10239	144	1532	3251	2297	2167	848

Forrás: KSH

Az iskolai végzettség, munkahely létesítésének lehetősége, jövedelem nagyság és társadalmi szerep megvalósulása között közvetlen összefüggések fedezhetők fel.

A foglalkoztatás nemzetgazdasági ágak szerinti változása a magyar gazdaságra jellemző szerkezetátalakulást mutatja az ezredfordulót követő időszakban. A modernizációs folyamat fő jellemzője, hogy csökken a közvetlen termelésben dolgozók száma, miközben emelkedik a szolgáltatásokban munkaviszonyt létesítőké.

„2009-ben rendkívül mély válságot élt meg a magyar gazdaság, a recesszió mélysége megközelítette a transzformációs visszaesés (1991-1995) során tapasztalt mértéket. A gazdasági teljesítmény 2009 folyamán zuhanásszerű visszaesést produkált, mely az év közepén érte el mélypontját. 2010 első felében lelassult a romló tendencia, majd növekedésbe fordult, az év második felében a gyorsulás üteme pedig már elérte a válság előtti szintet. Azonban a nemzetközi gazdasági környezet az euróövezet válságának kialakulásával 2011-ben újfent igen kedvezőtlené vált. A magyar gazdaság növekedési üteme erőteljesen lelassult, 2012-ben pedig visszasüllyedt a recesszióba: a GDP ebben az évben 1,7 százalékos visszaesést produkált. 2013-ban a gazdaság kilábalni látszik a recessziós időszakból: az első negyedéves 0,3 százalékos lassulás után a második negyedévben 0,5 százalékkal, a harmadik negyedévben pedig 1,6 százalékkal gyorsult a gazdaság 2012 megfelelő időszakához képest. Ennek ellenére a magyar gazdaság leszakadóban van a régiós gazdaságoktól és még 2013 végén is nagyon messze van a 2008-as válság előtti szintjétől.

2013 novemberében javultak az üzleti, és különösen a fogyasztói várakozások. Az üzleti szférán belül az ipari cégek sokkal optimistábbak lettek, a többi ágazat várakozásai viszont stagnáltak. Az építőiparban az év eleje óta csökkenő pesszimizmus novemberben már alig mérséklődött tovább. A szolgáltatói várakozások novemberben nem változtak, de az üzletmenet és a várható forgalom megítélése javult. A foglalkoztatási szándék az építőiparban és a kereskedelemben erősödött, a szolgáltató cégeknél gyengült, az iparban pedig nem változott. A magyar gazdaság kilátásainak megítélése az építőiparban és a lakosság körében érezhetően, a szolgáltatók körében kissé javult, az iparban nem változott, a kereskedelemben romlott.”

(Forrás: Rövidtávú munkaerő-piaci prognózis 2014)

Foglalkoztatottak adatai

Lajosmizse	2011. év (fő)
Helyben lakó és helyben dolgozó	3134
Eljáró	1135
Bejáró	1031
Helyben foglalkoztatott összesen	4165

Forrás: KSH, népszámlálás

Nemzetgazdasági ág szerinti foglalkoztatási adatok

Lajosmizse	2011. év (fő)
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozású foglalkoztatottak	543
Ipari, építőipari foglalkozású foglalkoztatottak	1390
Szolgáltatás és egyéb	2375
Összesen	4308

Forrás: KSH

A lakónépesség gazdasági aktivitása (fő)

Évek	Aktív kereső	Inaktív kereső	Munkanélküli	Eltartott
1970.	6443	834	-	5589
1980.	5127	1979	-	4362
1990.	4656	2752	130	3462
2001.	3705	3699	515	3115
2011	4308	3165	667	2910

Forrás: KSH adott évek népszámlálási adatai

Az adatokból jól látszik, hogy az aktív keresők száma 2001-ig majd' felére csökkent, ugyanakkor az inaktív lakosságszám több mint négyszeresére, a település lakosságának közel 1/3-a eltartott. A rendszerváltás idején megjelentek a munkanélküliek. 2011-re az aktív keresők száma 2001-hez képest azonban 16,3%-kal növekedett, míg az inaktívak száma 14,5%-kal csökkent, azaz egy részük megjelent a munkaerőpiacon. A munkanélküliek száma ugyanakkor 30%-kal nőtt 2011-re. A gazdasági aktivitást jellemző további KSH adatok szerint 2011-ben a foglalkoztatott férfiak száma 2.444 fő, a nőké 1.864 fő.

2011-ben a 4.308 fő foglalkoztatottból vezető, értelmiségi 447 fő, egyéb szellemi munkát végez 732 fő, szolgáltatási munkát végez 695 fő, mezőgazdaságit 543 fő, ipari, építőipari jellegű 1.390 fő, egyéb tevékenységet 501 fő végez. Más településre eljáró: Többsége férfi, többsége 30-49 korú, többsége érettségénél alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik. (Forrás: KSH).

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Felnőttképzések, átképzések
- Mélyszegénységben élők felzárkóztatása, környezetük infrastrukturális fejlesztése Lajosmizsén

A munkanélküliség főbb adatai

Lajosmizsén a munkanélküliség adatai erős ingadozást mutatnak az Állami Foglalkoztatási szolgálat adatai alapján.

Időszak	Nyilvántartott állás keresők száma összesen (fő)	Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott állás keresők száma (fő)	Általános iskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma (fő)	Szakmunkás végzettségű nyilvántartott állás keresők száma (fő)	Szakiskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma (fő)	Szakközépiskolai, technikai, gimnáziumi végzettségű nyilvántartott állás keresők száma (fő)	Főiskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma (fő)	Egyetemi végzettségű nyilvántartott állás keresők száma (fő)
2000. év	428	40	200	117	7	56	4	4
2001. év	420	40	189	112	5	66	5	3
2002. év	398	40	192	102	4	51	8	1
2003. év	432	37	211	110	2	63	5	4
2004. év	435	34	202	106	5	71	16	1
2005. év	426	38	216	87	3	67	13	2
2006. év	455	39	231	115	2	60	5	3
2007. év	515	45	241	134	4	79	9	3
2008. év	592	44	276	171	4	83	12	2
2009. év	681	42	279	201	2	134	16	7
2010. év	621	46	274	149	4	118	23	7
2011. év	649	38	246	173	4	155	26	7
2012. év	660	41	297	150	9	139	23	1

Forrás: KSH

A nyilvántartott állás keresők száma növekedési tendenciát mutat, 2012-ben 660 fő, akiknek túlnyomó része általános iskolai végzettségű (45%). A szakmunkás végzettségű állás keresők aránya 23%, míg a szakközépiskolai, technikai, gimnáziumi végzettségűek aránya 21%. Általános iskolai 8 osztálynál kevesebb végzettséggel 6% rendelkezik, míg felsőfokú végzettséggel 4%, szakiskolai végzettséggel 1%.

Időszak	Nyilvántartott állás keresők (fő)	365 napon túli nyilvántartott állás keresők száma (fő)	Járadék típusú ellátásban részesülők száma (fő)	Segély típusú ellátásban részesülők száma (fő)	Munkavállalási korú népesség* (fő)	Relatív mutató ** (%)	Arányszám*** (%)
2009	681	150	178	76	7637	8,92	0,99
2010	621	116	144	92	7639	8,13	0,92
2011	648	134	144	13	7671	8,45	1,02
2012	660	175	76	9	7637	8,64	1,01
2013	539	214	29	6	7595	7,1	1,13
2014 (szept)	602	179	55	14	8035	7,49	1,37

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

* Munkavállalási korú népesség (fő) - a KSH népszámlálási, illetve népesség-nyilvántartási adatai 2011.12.31-i állapot szerint. (15-61 éves férfiak és 15-61 éves nők száma)

** Relatív mutató - a nyilvántartott állás keresők a munkavállalási korú népesség %-ában

*** Arányszám - a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

A relatív mutató a nyilvántartott állás keresőket jelenti a munkavállalási korú népesség %-ában, míg az arányszám a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya. A vizsgált adatokat tekintve látható, hogy 2013-ban javulás következett be a korábbi évekhez képest, melynek oka, hogy ebben az évben az önkormányzat és intézményei nagyszámú embert foglalkoztattak a közmunkaprogram keretében, amelyre jelentős állami támogatást lehetett igénybe venni. Ugyanakkor 2014-ben a nyilvántartott állás keresők száma ismét növekedést mutat, miközben a munkavállalási korú népesség száma is növekedett. Ez jelentheti, hogy a helyi munkaerőpiac nem tudja foglalkoztatni az újonnan megjelenőket.

III./2. Oktatás, át- és továbbképzés, a város iskolarendszere – általános iskolák, középiskolák, szakközépiskolák, szakmunkásképzés; az oktatás szerkezetének változásai

A nevelés területén működik a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde, melynek fenntartója a Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közzolgáltató Társulás.

Az oktatás területén működik a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola, melynek fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Az iskola működtetője Lajosmizse Város Önkormányzata.

Az óvodába és iskolába járó gyermekek számának alakulása

Időszak	Mutatók			
	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő)	Eredményes érettségi vizsgát tett tanulók száma a felnőttoktatásban (fő)
2000. év				
2001. év	351	1139		
2002. év	349	1153		
2003. év	344	1123		
2004. év	351	1114	68	
2005. év	338	1083	72	
2006. év	352	1025	85	
2007. év	352	1020	99	
2008. év	340	1002	114	31
2009. év	360	956	105	21
2010. év	362	905	152	13
2011. év	363	833	113	19
2012. év	349	838	85	36
2013. év	365	830	96	21

Forrás: KSH

A településen az óvodába beírt gyermekek száma az elmúlt évtizedben lassan növekvő tendenciát mutat 2013-ig. Az általános iskolai tanulók száma fokozatosan csökken 2002 óta (2012-ben stagnál), míg a felnőttoktatásban résztvevő középiskolai tanulók vonatkozásában a 2010-ig tartó növekedési tendencia után csökkenés tapasztalható.

A Lajosmizsei Közfeladat-ellátó Társulás által fenntartott óvodában az óvodai férőhelyek száma: 441 fő (2014/2015 nevelési év adata). A négy feladat-ellátási hely férőhelyeinek száma:

- 6050 Lajosmizse, Attila u. 6. 275 fő
- 6050 Lajosmizse, Szent L. u. 19. 66 fő
- 6050 Lajosmizse, Rákóczi u. 26. 50 fő
- 6055 Felsőlajos, Óvoda u. 2. 50 fő

A Szent Lajos utcai óvoda 2009/2010-es nevelési évben 1 csoportszobával bővült, így 3 csoportszobában tudják fogadni a gyermeket. 2013-ban a székhely intézmény (Attila utcai óvoda) 3 csoportszobával, tornaszobával, fejlesztőszobával, logopédiai szobával bővült. 2014-ben a Szent Lajos utcai óvoda fűtés korszerűsítése és külső felújítása is megtörtént (ablak, ajtó csere, szigetelési munkák, tető felújítás).

A 2014/2015-ös nevelési évben 4 nagycsoport esetében kértek 20%-al történő létszámemelést, melynek oka a számított létszám emelkedése az SNI-s státusz miatt. A többi csoport esetében a létszámok a maximális csoportlétszámon belül működnek.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: Lajosmizse, "Meserét" Óvoda fejlesztése, bővítés - korszerűsítés

A fejlesztés tartalma: intézménybővítés 3 új csoportszobával, logopédiai és fejlesztő szobával, orvosi és elkülönítő szobával, tornaszobával, valamint az ehhez szükséges szociális helyiséggel. A megvalósítás helyszíne a székhelyintézmény, ahol rendelkezésre áll a megfelelő nagyságú terület a beruházáshoz.

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2012-2013.

A fejlesztés forrása: DAOP 4.2.1-11 Nevelési intézmények fejlesztése

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Meserét Óvoda korszerűsítése Lajosmizsén (Központi és Rákóczi utcai óvoda)**

Általános iskolai ellátás - infrastruktúra állapota, iskolák, osztályok száma, utánpótlás várható helyzete, meglévő vagy tervezett általános iskolai együttműködések

Lajosmizsén működik Bács-Kiskun megye egyik legnagyobb létszámú általános iskolája, amely mikrotérési szintű feladatokat lát el. Az intézményben az általános műveltséget megalapozó oktatás és nevelés mellett enyhén értelmi fogyatékos tanulók képzése is folyik. Az általános iskolában 2008-ig több mint 1000 diák tanult kb. 80 pedagógus irányításával. Az intézményben az általános műveltséget megalapozó oktatás és nevelés mellett enyhén értelmi fogyatékos tanulók képzése is folyik. A mindennapi tevékenység során a legfontosabb feladat a tehetséggondozás és a rászoruló tanulók esetében különböző segítő foglalkozások szervezése. A hatékony pedagógiai tevékenység érdekében felzárkóztató foglalkozások, csoportbontások, a késleltetett olvasás- és írástanítás módszere, logopédus és fejlesztőpedagógus foglalkoztatása valósul meg. A 14000 kötettel rendelkező iskolai könyvtár kiválóan segíti az intézményben folyó tanulási és tanítási folyamatokat, mely alaptevékenységén túl ellátja a könyvtári-informatikai oktatással kapcsolatos feladatokat, valamint irányítja az iskola történetének legfontosabb eseményeit megőrző archíválást is. A kor kihívásaira és az iskola partnereinek igényeire válaszolva az intézmény kiemelten kezeli a magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelvek, a matematika, valamint az informatika tantárgyakat. A város egyetlen iskolája részben önálló költségvetési intézmény, amely a lajosmizsei gyerekek oktatásán kívül az 5-8. évfolyam esetében a felsőlajosi tanulókat is fogadja, hiszen a szomszédos településen csak alsó tagozat működik.

Az iskola mellett önálló intézményként korábban működő Általános Iskolai Kollégium 2013. szeptemberben megszűnt (77/2013. (V. 23.) ÖH. határozat értelmében).

Az Általános Iskola sokoldalúan biztosítja a gyermekek individualizációs folyamatának kereteit. Emellett a továbbtanulásra, a minél magasabb iskolai végzettség elérésére készít fel. Az oktatási-nevelési intézmény biztosít napközi ellátást az iskoláskorú gyermekek számára. A településen magánvállalkozás keretében működtetett családi napközit vehetnek igénybe a szülők gyermekeik számára. A korai fejlesztést is igénylő speciális igényű/képességű gyermekek számára elérhető szolgáltatások a különböző helyi önkormányzati intézményekben: logopédia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia, szociálpedagógia, pszichológiai tanácsadás, illetve magánoktatás, pszichológiai magánrendelés.

A településen elérhető zenei képzés, gimnáziumi oktatás.

A közoktatás egyik legfontosabb célja az élethosszig tartó tanulás megalapozása, amely a közoktatás teljes időszakában történik, beleértve az iskola előtti nevelés szakaszát is. E cél érdekében a közoktatásban azokat a kulcsfontosságú készségeket, képességeket kell fejleszteni és megerősíteni, amelyek alkalmassá teszik a gyermekeket, fiatalokat arra, hogy egész életük során alkalmazkodni tudjanak az új helyzetekhez, hogy aktív módon bekapcsolódhassanak a társadalom életébe.

Európában, így Magyarországon is rohamléptekkel épül ki a tudásalapú társadalom és a tudásközpontú gazdaság. Ezért minden eddiginél fontosabbá vált, hogy mindenki naprakész információkhoz és korszerű tudáshoz jusson, s az ezek hatékony, intelligens felhasználásához szükséges motivációt és képességeket megszerezze.

A gazdasági növekedés, a versenyképesség kulcsa, az információ birtoklása, a tudás alapú termelés, a tudástermékek eladása. Az Internet megjelenése és rohamos terjedése (nemcsak az iskolában és tankönyvből tanulhatunk már) olyan tömegű információ elérését teszi lehetővé, amelynek következtében gyökeresen átalakul a nevelés filozófiája, tartalma, módszere (pl.: „kinyílik az iskola”, távoktatás, stb.), melyhez, mint intézményfenntartónak folyamatosan alkalmazkodni kell.

Az iskolának arra kell megtanítani a diákjait, hogy hogyan válasszon az információk sokaságából, hogyan találja meg az arányokat a „rész és az egész”, a „fontos és kevésbé fontos” információk között.

A legfontosabb képesség, amellyel a harmadik évezred polgárainak rendelkezniük kell, az önálló ismeretszerzés képessége. A diákoknak nemcsak a tananyagot, hanem a tanulást és a tanultak alkotó felhasználásának képességét kell átadnunk. Ez újfajta szakmai kihívások elé állítja a magyarországi iskolákat, és az ott dolgozó pedagógusokat.

Az információs és kommunikációs technológiára épülő oktatásban különösen fontos a pedagógusok képzése, továbbképzése. Kulcsfontosságú, hogy a tanárok megfelelő informatikai és módszertani kompetenciával rendelkezzenek, valamint hogy a jó példák és figyelemre méltó eredmények széleskörűen ismertek és hozzáférhetők legyenek. Az általános iskolai szolgáltatások kistérségi szintű, településközi racionalizálása és harmonizálása ezen a területen is hatékonyabb, összehangoltabb és jobban szervezett oktatási szolgáltatások kialakítását eredményezheti. Kiemelten szükséges foglalkozni a korai fejlesztési igények szűrés alapján történő feltérképezésével és a kezelésével.

A város gazdálkodásának élénkítése, versenyképességének javítása érdekében az oktatási, képzési rendszerünknek biztosítani kell a foglalkoztatás szempontjából meghatározó készségek és képességek elsajátítását. Az oktatási rendszernek a kötelező minimum tantervi óraszámom felül biztosítani kell óraszámot a kommunikációs készségek fejlesztésére, az e-tanulással kapcsolatos jártasság eléréséhez szükséges, továbbá a testi fejlődés, edzettség, állóképesség eléréséhez szükséges mértékben.

Az iskolai oktatást, nevelést biztosító intézményrendszer jelenléte a településen rendkívül hangsúlyos, a későbbiekben elérhető társadalmi pozíciók nagy mértékben ettől függenek. Célként szerepel ezért a gyermekek minél magasabb iskolai végzettség elérésnek elősegítése. Az iskolai végzettség tekintetében cél a gyermekek továbbtanulása, az általános iskolai tanulmányok befejezése, ezt követően magasabb, iskolai, szakmai képzettség megszerzése.

A felmérések, szűrések adatai - a nagy számban előforduló írás, olvasás, számolási stb. nehézség - felveti a külön-külön intézményenként nyújtott szolgáltatások komplex szakmai irányítását; a jelenlegi kapacitások – fejlesztőpedagógiai, pszichológusi órák - növelését; további speciális szakértelmek - pszicho-terapeuta, pszichiáter, kineziológus – fejlesztésbe bevonását, a felszabaduló közintézményi területeken fejlesztő központ alapítványi, non-profit, civil szervezeti keretekben történő működését.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: A Fekete István Általános Iskola komplex energetikai korszerűsítése Lajosmizsén

A fejlesztés tartalma: a Fekete István Általános Iskola Kollégiuma épületeinek komplex épületenergetikai korszerűsítése történt meg; sor kerül utólagos külső hőszigetelésre, külső nyílászáró cserére, fűtési és HMV rendszer korszerűsítésére, valamint megújuló energiaforrás alkalmazására (napkollektor, hőszivattyú) által.

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2012-2013.

A fejlesztés forrása: KEOP 4.9.0/11 Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva

2. A fejlesztés megnevezése: Professzionális oktatás elérése az IKT eszközökkel a Fekete István Általános Iskolában Lajosmizsén és Felsőlajoson"

A fejlesztés tartalma: IKT eszközök beszerzése

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2010-2011.

A fejlesztés forrása: TIOP 1.1.1-07/1 A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Fekete István Általános Iskola korszerűsítése Lajosmizsén
- Iskolai kapacitásbővítés
- Önkormányzati fenntartású konyha felújítása, kapacitásbővítés

Középiskola helyzete, infrastruktúra állapota, osztályok száma

Jelenleg nappali középiskolai oktatás nincs a városban, de Lajosmizse térségközponti szereppel fel tudja vállalni amennyiben lehetősége nyílik rá.

Az általános iskola épületében esti képzés keretében a Kun László Gimnáziumban (korábbi Kun László Középiskolai Szakiskolában) 90 fő tanul jelenleg. 2004. szeptember óta működik, és négy osztály van most. Az iskola a szabadszállási régiónak a tagintézménye és az országos rendszer központja Budapesten van.

Célunk a nappali középiskolai oktatás bevezetése is.

III./3. Egészségügyi alapellátás helyzete

Egészségügyi alapellátás személyi és tárgyi feltételei, helyben igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások, a helyi lakosság morbiditási és mortalitási helyzete

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat köteles gondoskodni - többek között - az egészségügyi alapellátásról, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatásokról.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. 152. §. (1) bekezdése sorolja fel az egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladatokat, amelyek:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

A Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye keretében működő Egészségházban elérhető egészségügyi szolgáltatások az alábbiak:

1. Egészségügyi alapellátás
 - a) Védőnői ellátás
 - b) Iskola egészségügyi ellátás
 - c) Alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás
2. Járóbeteg szakellátás
 - a) Szemészeti szakrendelés
 - b) Nőgyógyászati szakrendelés
 - c) Reumatológiai szakrendelés
 - d) Fizioterápia szakrendelés
 - e) Gyógytorna szakrendelés
 - f) Bőrgyógyászati szakrendelés
 - g) Kardiológiai szakrendelés
 - h) Pszichiátriai szakrendelés
3. Diagnosztikai tevékenység
 - a.) J0 labor

A betegforgalom Lajosmizsén 1992-2002 között jelentősen növekedett. Vezető helyen a szív és érrendszeri, valamint az idült légzőszervi betegségek vannak. A daganatos betegségek előfordulása az országos szinthez hasonló, mely elsősorban a máj, valamint a vastagbél elváltozásoknál jelentkezik. Emésztőszervi betegségek megítélésénél figyelembe kell venni a betegek életvitelét, valamint szociális helyzetét. Ebben a tekintetben a mutatók emelkedést mutatnak.

Az egyik legfőbb gondot a mértéktelen alkoholfogyasztás okozza, máj, hasnyálmirigy és idegrendszeri elváltozások, melyek nagymértékben fokozzák a mortalitási mutatót.

Az időskorúaknál jelentkező mozgásszervi /reumatikus, osteoporosisos, gerinc elváltozások/ betegségek városunkban az országos átlagnak megfelelőek.

A szenvedélybetegek gyermekei körében évről-évre nő, a születéstől fogva korai fejlesztést igénylő kiskorúak száma, melyet képességvizsgálattal ki lehet szűrni. Fejlesztő pedagógusi közreműködéssel lehet az ebbe a körbe tartozó gyerekek életésélyeit növelni.

A város lakosságának egészségi állapotát nagyon sok tényező – természeti, társadalmi és gazdasági körülmény – jelentősen és egész életen át befolyásolják, ezért az egészségpolitika nem lehet független az egészség társadalmi és gazdasági tényezőitől. A városban működő egészségügyi ellátórendszer alapvető feladata a lakosság egészségi (testi, szellemi és szociális jóléti) állapotának helyreállítása, beleértve a kora gyermekkori fejlesztési igények megalapozására alkalmas szűrőtevékenységet is, a munkaképesség megőrzése, mindezek eléréséért az egészségi állapotot veszélyeztető tényezők, hatások elleni eredményes küzdelem.

Ezért a következő években városunkat egészségügyi és rehabilitációs központtá kívánjuk fejleszteni, amely egészségügyi szolgáltatást biztosít a város és a környező települések számára.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: A Lajosmizsei Egészségház infrastrukturális fejlesztése, kialakítása

A fejlesztés tartalma: az Egészségház tetőhéjazat cseréje, ácsmunka, tetőfedés, bádogozás, épületvillamossági munkák, festés-mázolás. Orvosi gépműszerek és egyéb immateriális javak beszerzése.

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2009.

A fejlesztés forrása: DAOP 4.1.1/A Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése /Kistérségi járó beteg szakellátó központok fejlesztése, alap-, járóbeteg szakellátás korszerűsítése / Alapellátás fejlesztése, helyi egészségházak kialakítása

2. A fejlesztés megnevezése: Lajosmizsei Egészségház komplex akadálymentesítése

A fejlesztés tartalma: az egészségház komplex akadálymentesítése

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2007.

A fejlesztés forrása: DAOP-4.3.1

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- A lajosmizsei Egészségház komplex infrastruktúra-fejlesztése

Éjszakai- és hétvégi orvosi ügyelet, védőnői szolgálat, házi betegápolás, gyógyszerterek

2013. július 1. óta Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének fenntartója a Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás. Az intézmény feladatkörébe tartozik az ügyeleti ellátás.

Ügyeleti forma: Központi ügyelet

Ellátott települések: Lajosmizse, Felsőlajos

Ellátott lakosságszám: 11.792 fő + 941 fő (2015.01.01.)

Az Intézmény Védőnői Szolgálat a csecsemők, kisgyermek gondozását, szűrését biztosítja. Egészségügyi ellátásukat 4 fő területi védőnő, 1 fő iskolavédőnő és 2 fő gyermekorvos végzi.

Lajosmizsén 2 db gyógyszerterem működik.

Bölcsődei szolgáltatás

A népszámlálási adatok egyértelműen mutatják az egyszülős háztartások számának növekedését, ahol a jövedelemszerző képesség és a munkavállalás lehetősége a család életlehetőségeit döntően befolyásolja. A gyermeküket egyedül nevelő szülők számára megélhetési kérdés a gyermekelhelyezés, enélkül munkaerő-piaci részvételük akadályozott.

Évek	Házastársi/élettársi gyerek(ek)kel vagy családháztartások %-ában	kapcsolat anélkül a	Egy szülő gyerek(ek)kel a családháztartások %-ában
1970.	89,50		10,49
1980.	88,65		11,78
1990.	84,67		15,33
2001.	80,27		14,88
2011.	81,96		18,04

Forrás: KSH adott évek népszámlálási adatai

A bölcsőde létesítése a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében Lajosmizsén kötelező, mivel a településen tízezernél több állandó lakos él. Ennek megfelelően az Önkormányzat európai uniós forrás igénybevitelével 2 csoportos bölcsődét alakított ki.

Lajosmizse 2011.06.01 óta működik a Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás által fenntartott Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde bölcsődei intézményegysége. Jelenleg 24 férőhelyes, 2 csoporttal működik. A bölcsőde személyzete 4 fő gondozónőből, szakmai vezetőből és 2 fő kisegítő személyzetből áll. A bölcsőde élelmezése az óvoda konyháján keresztül történik. Egy gyermekorvosa van a bölcsődének.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: ELSŐ ESÉLY PROGRAM - Bölcsődei ellátás biztosítása Lajosmizse városban

A fejlesztés tartalma: Bölcsőde kialakítása.(építés, eszközbeszerzés).

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2010-2011.

A fejlesztés forrása: DAOP 4.1.3/C Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztése és kapacitásának bővítése

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Bölcsődei kapacitásbővítés**

III./4. Szociális ellátás helyzete

Az elmúlt években a piaci viszonyok átrendeződései jelentős változásokat hoztak a lakosság jövedelemszerkezetében, és a jövedelmi egyenlőtlenségek alakulásában is. Általában igaz az, hogy a lakosság döntő többségének életszínvonala csökken. A beérkező szociális ellátások iránti kérelmekből, az eljárás során igazolt jövedelmekből kikövetkeztethető, hogy a háztartásokon belüli egy főre jutó jövedelem csökkenése jellemző. Az inaktív lakosság átlagos jövedelme töredéke a foglalkoztatottakénak, így az általános életszínvonal-csökkenés náluk azt eredményezi, hogy sokan alapvető fizikai szükségleteiket (élelem, ruha, gyógyszer) sem képesek önerőből megoldani. Az ellátások folyamatos igénybevételére kényszerülnek.

Az önkormányzat szociális felelősségvállalása a rendelkezésére álló forrásokból nem finanszírozható, mivel nincs elégséges forrás a tényleges szükségletek kielégítésére.

A Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye keretében működő Egészségházban elérhető szociális és gyermekjóléti szolgáltatások az alábbiak:

1. Szociális Alapszolgáltatások
 - a.) Étkeztetés
 - b.) Házi segítségnyújtás
 - c.) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
 - d.) Nappali ellátás
 - e.) Családsegítés
2. Gyermekjóléti alapellátás
 - a.) Gyermekjóléti szolgáltatás

Idősek

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlása jól mutatja, hogy 1949 óta folyamatosan nő a 60 éven felüliek száma a lakónépességben belül. A 2000. évi adathoz képest ezen korosztály száma 12%-kal növekedett.

Időszak	Állandó népességből a 60-x évesek száma (fő)
2000. év	2276
2001. év	2259
2002. év	2262
2003. év	2284
2004. év	2311
2005. év	2339
2006. év	2358
2007. év	2367
2008. év	2387
2009. év	2414
2010. év	2455
2011. év	2486
2012. év	2500
2013. év	2552

Forrás: KSH

Folyamatosan csökken a 0-14 évesek és a 15-39 évesek népességen belüli aránya a településen.

Időszak	Állandó népességből a 0-14 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 15-39 évesek száma (fő)
2005. év	1972	4164
2006. év	1944	4177
2007. év	1914	4218
2008. év	1888	4205
2009. év	1890	4195
2010. év	1898	4153
2011. év	1862	4112
2012. év	1872	4120
2013. év	1867	4081

Forrás: KSH

A tendenciák állandóak. Az elmúlt 50 évben a tendenciák iránya nem változott. A lakosság előregedése országos és helyi szinten jellemző demográfiai folyamat. Az eltartónak tekintett 15-59 éves korosztály számának csökkenése mellett kell az idős lakosságról gondoskodnia. Emellett problémaként jelentkezik a gyermekek számának csökkenése is, mivel így esély sincs a 15-59 éves korcsoport későbbi „pótlására”. Ennek megfelelően az ellátórendszer fejlesztése helyi szinten is megoldandó feladat.

A Gondozási Részleg főbb feladatmutatói:

Szociális szolgáltatás	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Idősek klubja	21 fő/nap	26 fő/nap	20 fő/nap	14fő/nap	12 fő/nap
Étkeztetés	51 fő/nap	58 fő/nap	73 fő/nap	52 fő/nap	53 fő/nap
Házi segítségnyújtás	24 fő/hó	26 fő/hó	25fő/hó	21 fő/hó	24 fő/hó
Jelzőrendszeres hsg.	44 db készülék telepítve	41 db készülék telepítve	32 db készülék telepítve	28 db készülék telepítve	30 db készülék telepítve

Forrás: EGYYSZI - Gondozási Részleg

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak.

A szociális gondozónők a gondozást – a gondozottak önálló életvitelének fenntartása érdekében - szükségleteinek, igényeinek, kérésének megfelelően – lakásukon biztosítják.

Az Idősek Klubja a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletekkel összefüggő tevékenységekre. Az engedélyezett férőhelyek száma 30 fő, a szolgáltatást igénybe vevők száma 2013-ban átlagosan 12 fő/nap volt. Az étkeztetési igény mutatószámai 2011-ben tetőztek (73 fő/nap), amely 2013-ra lecsökkent 53 fő/napra. A házi segítségnyújtás mutatószámai 2010-2011-ben mutattak növekedést, a 2013. évi érték (24 fő/hó) megegyezik a 2009-es adattal.

A Gondozási Részleg és az Önkormányzat 2015. évi felmérése alapján a szociális otthonban elhelyezett helyi lakosok száma a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat által fenntartott lajosmizsei Nefelejcs Szociális Otthonban 35 fő (összes férőhely 160 fő).

Az Intézmény biztosítja a szociális szolgáltatásokat, a jelzőrendszeres készülékek számát. A tervek között szerepel az „Idősek otthon” program helyi bevezetése, amelynek célja, hogy az idősek teljes, önálló életet tudjanak élni. A lehető leghosszabb ideig maradhassanak otthonukban, megszokott környezetükben, segítve a fizikai szükségletek kielégítését, a lelki gondozást, a magányosság, a fölöslegesség érzetének csökkentését. Érezzék az idősek, a rászorulókat azt, hogy fontosak számunkra. A program forráshiány miatt nem került még bevezetésre.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Időseket támogató szociális alapszolgáltatások erősítése, otthoni környezetben, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése, idősgondozó ház kialakítása**

Gyermekek

A gyermekjóléti és a szociális ellátások tárgyi környezete 2009. évben megújult, ami a felismert igények, szükségletek alapján feltétlenül indokolt volt.

A számadatok tanúsága szerint a támogatások kiemelt célcsoportját alkotják a gyermekek, arányuk a szenvedélybeteg (főként alkoholista szülők) növekvő száma miatt várhatóan tovább emelkedik. A rendszeres gyermekvédelmi támogatás ellátási formára 2013-ban 10.765 eFt-ot fordított az Önkormányzat, amely 100 %-os állami támogatás volt. Kiemelt célcsoport az aktív korú nem foglalkoztatott. Akinek megélhetése más módon nem biztosított, az Önkormányzat rendszeres szociális segélyt ad. E támogatási formára a 2013-ban 21.076 eFt-ot fordított az Önkormányzat, melyből 18.994 eFt 90%-os állami támogatás, 2.082 eFt pedig önkormányzati önrész volt.

Önkormányzati kötelező alapfeladat 2004. január 1-től a gyermekek átmeneti gondozásának kialakítása. Itt azon gyermekek ellátásáról kellene gondoskodni, akiknek a szülei átmenetileg nem képesek a gyermekeket ellátni, és a szülő kérésére helyezzük el, maximum 1 éves időtartamra a gyermekeket. Ez hasonló konstrukció, mint a helyettes szülői hálózat működtetése, csak intézményi keretek között. E kötelezettséget nemcsak azért kellene teljesíteni, mert a törvény előírja, hanem azért is, mert időszakosan igények merülnek fel.

Kiemelkedő erősségként kell kezelni Lajosmizse esetében az Egészségügyi Gyermekjóléti és Szociális Intézmény módszertani felkészültségét a tervezés, és partnerségben megvalósított projektek (konferenciák, szolgáltatások) terén megszerzett referenciáit, és a szakemberek 100%-os szakképzettségi arányát.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: A Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat prevenciós célú gyermekvédelmi programjai 2009-2010-ben

A fejlesztés tartalma: négyféle szakmai program megvalósítása: pszichodráma, alkotóműhely, konfliktuskezelési tréning, szülői kommunikációs tréning. A szakmai képzéseken kívül eszközbeszerzésre (számítógép, projektor, nyomtató, fényképezőgép) és felújítási munkálatokra (festés, mázolás, aljzatburkolat csere) is sor került.

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2009-2010.

A fejlesztés forrása: TÁMOP 5.2.5-08/1 Gyermekek és fiatalok integrációs programjai

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek programja (korai fejlesztés (prevenció, enyhén értelmi fogyatékos gyerekek speciális iskolai képzése)**

Speciális szociális ellátási igények: a fogyatékkal élők élet- és munkakörülményeinek javítása, esélyegyenlőségük elősegítése

Fogyatékkal élők

Lajosmizsén a fogyatékkal élők nagy részét az érzelmi, érzékszervi és mozgás fogyatékosok adják. Gyermekek és felnőttek között egyaránt megtalálható mindegyik formája. Pontos számadat nem áll rendelkezésre. A fogyatékkal élőkkel együtt jár a hátrányos helyzet, amelynek következménye az esélyegyenlőtlenség. Ez a fogalom a közösség életében a másokkal egyenlő szintű részvétel lehetőségének elvesztését, vagy korlátozottságot jelent.

A fogyatékosokat elkülönítik és diszkriminálják. Szabad mozgásukat környezeti akadályok gátolják, hiányoznak a megfelelő segédeszközök, illetve a megfelelő segítő személyzet és nincs információjuk arról, hogyan javíthatnák helyzetükön.

Társas kapcsolataik jórészt közvetlen környezetükre terjed ki, lakókörnyezetüket ritkán hagyják el.

A település fogyatékkal élő tagjai speciális szükségleteik miatt fokozott figyelmet igényelnek. A fogyatékkal élő embereknek is joguk van úgy élni, mint más nem fogyatékos személyeknek. Annak érdekében, hogy a fogyatékkal élő emberek életmódja, életminősége közelítsen a nem fogyatékkal élőkéhez, szükségszerű az intézményi sokszínűség, sokoldalúság. Ez a rendszer szolgálhatja azt a célt, hogy a fogyatékkal élők a nekik megfelelő szintű és tartalmú segítséget kapják s egyben az önállóság számukra lehetséges szintje is biztosítottá váljon a rendszer rugalmassága révén.

Célunk a fogyatékos személy önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítség nyújtás biztosítása.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Esélyteremtő programoknak helyet adó épület felújítás**

Szenvedélybetegek

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) 86. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltak figyelembe-vételével az a települési önkormányzat, melynek területén tízezer főnél több állandó lakos él

- étkeztetést,
- házi segítségnyújtást,
- családsegítést,
- idősek nappali ellátását,
- valamint az előzőekben nem említett nappali ellátást köteles biztosítani.

Az Szt. 65/F. §-a alapján „A **nappali ellátás** hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

b) az Szt. 93. § (4) bekezdése szerinti kivétellel a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő **pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,**

c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

részére **biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.**

A RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat (továbbiakban: Szolgálat) Önkormányzatunkkal kötött feladat-ellátási szerződés alapján évek óta végzi településünkön a pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek nappali, a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátását.

Az Szt. 86. § (3) bekezdése alapján a közösségi ellátások 2009. január 1-jétől nem kötelező önkormányzati feladatok, azonban Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2013. december 19-i ülésén úgy döntött, hogy a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi ellátására, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű közösségi ellátására vonatkozóan határozatlan időre szerződést köt, mivel ezen ellátásoknak költségvetési vonzata az önkormányzat részéről nincs.

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött 2015. január 22-i ülésén, hogy a Főplébániai Karitás Alapítvánnyal határozatlan időre a pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek nappali ellátásának - mint kötelező önkormányzati feladatellátásnak - a biztosítására feladat-ellátási szerződést köt és biztosította költségvetésében a feladatellátás forrását.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Rekreációs és rehabilitációs központ létesítése**

Hajléktalanok nappali és éjszakai ellátása, infrastrukturális, személyi feltételei, karitatív szervezetekkel történő együttműködés

„Lajosmizsén 1-2 fő fordul elő évente, tehát helyi viszonylatban nem jellemző a hajléktalanok megjelenése. Ez abból adódik, hogy jellemzően a fővárosban és a nagy városokban jelenik meg ez a probléma, mert életviteli jellemzőiknek jobban kedveznek e települési formák. Lajosmizsén inkább átutazóként jelennek meg. A többségük középkorú férfi, aki valamilyen munkanélküli vagy rokkantsági ellátásban részesül. Iskolázatlanok, egészségi állapotuk a már több éves hajléktalan életmóddal járó negatív hatások miatt megromlott. Ezen adatok egyeznek az országgal, csak megjelenési számuk alacsony. Ennek magyarázata, hogy a környéken több nagyváros is van, amelyek jobban kedveznek életvitelüknek, és inkább oda mennek.

Lajosmizsén a felderített hajléktalant, a helyi szociális szolgáltatásokkal próbáljuk segíteni, illetve a környező települések hajléktalan ellátó rendszerébe bejuttatni.” (Forrás: Lajosmizse Város Önkormányzat szociális ellátás tervezési koncepciója, 2003)

A Szociális törvény 86.§-a rendelkezését az Önkormányzat a Családsegítő Szolgálat által biztosítandó utcai szociális munka révén, továbbá társönkormányzatokkal kötött ellátási szerződés révén kívánja teljesíteni, önálló fejlesztést ezen a területen nem tervez a programidőszakban.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **A szociális gazdaság lehetőségeinek feltárása Lajosmizsén**

III./5. Közművelődési- és sporttevékenység elemzése

Közművelődési infrastruktúra tárgyi és személyi feltételei, periodikus és eseti programjai, a működtetés feltételei

Meghatározó jelentőségű dátum Lajosmizse kulturális életében 1999. augusztus 1.-e, mivel ezen a napon kezdte meg működését az új, korszerű városi művelődési ház és könyvtár. Ezzel a modern intézménnyel kiváltották a korábbi két korszerűtlen közművelődési célú létesítményüket. Így hosszú távon biztosítottak a helyi kulturális élet magas színvonalának tárgyi feltételei.

A periodikusan visszatérő ünnepségek száma 5-ről 14-re növekedett. A különféle kulturális rendezvények száma pedig megsokszorozódott, melyet az alábbi táblázat adatai ékesen tükröznek:

Kimutatás a Lajosmizse településen szervezett közművelődési rendezvények számáról

Megnevezés	2009	2010	2011	2012	2013
Helyben megrendezett irodalmi rendezvények száma	19	9	19	14	19
Helyben megrendezett zenei rendezvények száma	16	10	4	6	8
Helyben megrendezett képzőművészeti rendezvények száma	22	22	10	16	18
Helyben megrendezett táncművészeti rendezvények száma	5	7	2	5	3
Helyben megrendezett népművészeti rendezvények száma	3	4	3	10	11
Összes kulturális rendezvény száma évente	65	52	38	51	59
Összes rendezvényi látogatószám	12.347	8.882	8.469	10.320	13.856

Forrás: Lajosmizse Város Önkormányzata és közművelődési intézménye adatszolgáltatása

A vizsgált időszakban az évente megrendezésre kerülő térségi jelentőségű kulturális rendezvények száma átlagban 50 felett van. Ugyanebben az időszakban a település különféle kulturális rendezvényein megjelenő látogatók száma is jelentős, legkevesebb 2011-ben volt 8.469 fővel, 2013-ban viszont elérte a 13.856 főt.

Könyvtári szolgáltatások

Megnevezés	2009	2010	2011	2012	2013
Könyvtárban levő könyvek száma	39.674	37.752	37.133	38.401	39.512
Könyvtártagok száma	3.148	3.500	4.391	4.525	4.757
Éves látogatószám	32.137	33.034	32.176	32.055	37.806
Évente kikölcsönzött könyvek száma a könyvtárban	19.540	20.850	21.038	18.622	15.265
Évente helyben használt könyvek száma a könyvtárban	34.884	29.285	27.629	26.918	39.623

Forrás: Lajosmizse Város Önkormányzata és közművelődési intézménye adatszolgáltatása

A könyvtári szolgáltatásokat tekintve megállapítható, hogy éves átlagban mintegy 38.500 db könyv található a könyvtárban. A könyvtári tagok száma jelentős növekedést mutat a vizsgált időszakban: 2013-ban 4.757 volt a tagok száma, mely a 2009-es évhez képest 51%-kal növekedett. A könyvtár éves látogatószáma a 2009-2012 években 32-33 ezer fő körül alakult, 2013-ban viszont megemelkedett 37.806 főre.

Az évente kikölcsönzött könyvek száma 2009-ről 2011-re 7,7%-kal növekedett, ezt követően csökkenés figyelhető meg: 2013-ban majdnem 22%-os mértékű volt a csökkenés 2009-hez képest. Ezzel ellentétben az évente helyben használt könyvek száma 2009 és 2012 között mutat csökkenést, majd a 2013-ban ez a szám megugrik, a 2009-évhez viszonyítva 13,5%-kal.

A könyvkölcsönzésben érintett célcsoport (2013. év, 4.757fő) a település állandó népességének (2013. év, 11.760 fő) mintegy 40%-a. Ha mindehhez hozzávesszük, hogy a helyi általános iskolának is van egy 14.000 kötetes könyvtára, mely kizárólag tanulói felhasználás igényeit szolgálja, akkor megállapítható, hogy Lajosmizsén sok olyan könyvet szerető lakos van, aki a könyvkölcsönzést részesíti előnyben, a könyvvásárlással szemben. Feltételezhetően az alapvető okok egyike a helyi jövedelmi viszonyokban keresendő.

A közművelődési intézményben jelenleg 1 fő művelődésszervező, egyben igazgató, 1 fő könyvtárvezető, 4 fő könyvtáros, 1 fő adatrögzítő, 1 fő kiadványszerkesztő, 1 fő ügyintéző és 2 fő technikus, takarító dolgozik.

A közművelődési intézmény éves költségvetése (e Ft)

Éves költségvetés	2009	2010	2011	2012	2013
Művelődési ház:	32.769	40.364	52.036	34.244	35.461
- ebből saját működési bevétel	7.170	5.547	5.006	3.149	6.035
- ebből pályázati támogatás	-	-	16.187	-	-
Könyvtár:	24.431	18.116	17.366	16.494	16.340
- ebből saját működési bevétel	407	329	375	385	417
- ebből pályázati támogatás	1.872	4.611	647	-	-
Éves költségvetés összesen:	57.200	58.480	69.402	50.738	51.801

Forrás: Lajosmizse Város Önkormányzata és közművelődési intézménye adatszolgáltatása

A közművelődési intézmény költségvetése 2009 és 2011 között 57.200 eFt-ról 69.402 eFt-ra növekedett (pályázati támogatás következtében), 2013-ban viszont 51.801 eFt-ra csökkent.

Az intézmény saját működési bevétele a művelődési ház esetében 15,8%-os csökkenést mutat a vizsgált időszakban, míg a könyvtár tekintetében a csökkenő tendenciát követően 2013-ra növekedés tapasztalható.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: Lajosmizsei Művelődési Ház és Könyvtár helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal

A fejlesztés tartalma: Napelemes energiatermelő rendszer kivitelezése. A termelő berendezés DC oldali villamos teljesítménye 19,2 kWp, az inverter névleges AC oldali teljesítménye alapján meghatározott villamos teljesítménye 20 kVA.

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2013-2014.

A fejlesztés forrása: KEOP- 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Mozi és színházterem komplex korszerűsítése, felújítása

Helyi művészeti csoportok tevékenységének bemutatása, - csoportok száma, tagok száma, tevékenységük rövid bemutatása

Minden település kulturális életében a helyi lakosság aktivitása mérhető az önkéntes közreműködésen alapuló művészeti csoportok és tagjaik számával is.

Lajosmizsén a működő művészeti csoportok száma 2009-2013 között 16-ról 11-re csökkent a csoportokat vezető személyek távozása miatt, azonban a közművelődési intézmény bővíteni kívánja a csoportok számát. Ha megvizsgáljuk ebből az ifjúsági csoportokat, megállapíthatjuk, hogy számuk jelentősen lecsökkent a vizsgált időszakban: 7-ről 1-re. A felnőtt csoportok száma kezdetben csökkent (9-ről 7-re), majd a 2013. évben 10-re nőtt.

A művészeti csoportokban résztvevők száma 325 főről 199 főre csökkent a vizsgált időszakban. A fiatalok és felnőtt korcsoportok arányának változását tekintve elmondható, hogy az ifjúsági csoportok összlétszáma majdnem hatodára csökkent, a felnőtt csoportok összlétszáma viszont 55%-kal nőtt.

A vizsgált időszakban a 2009. év volt kiemelkedő, amikor a tagok száma 325 fő volt. A legnagyobb létszámmal, 169 fővel a táncművészeti csoportok működtek ebben az évben. 2013-ban viszont már csak 199 fő volt a művészeti csoportok létszáma, és ezen évben 69 fővel a zeneművészeti csoportok tagjainak száma volt a legmagasabb.

Ha a művészeti csoportok számát és taglétszámát művészeti áganként elemezzük a 2009-2013 éveket tekintve, akkor megállapítható, hogy a táncművészeti csoportok száma és taglétszáma lényegesen lecsökkent: 8-ról 2 csoportra, illetve 169 főről 61 főre. A zeneművészeti csoportok száma változatlan maradt (3 db), tagjainak száma viszont növekedést mutat: 58 főről 69 főre nőtt. Csak a képzőművészeti csoportok száma esetében figyelhető meg növekedés: 3 csoport működött 2009-ben, míg 2013-ban 5 csoport. Taglétszámuk azonban némileg csökkent (64 főről 51 főre). Az irodalom művészeti csoportok száma 2-ről 1-re csökkent, ezzel együtt taglétszámuk is majdnem felére csökkent (34 főről 18 főre).

A minősítéssel rendelkező művészeti csoportok száma jelenleg 3 db, ezek közül a Rózsa Sándor Citerazenekar 8 fővel, az Őszirozsa Népdalkör 24 fővel, míg a Városi Kamarakórus 16 fővel rendelkezik.

Ismereteink szerint Lajosmizsén az alábbi alkotó népművészek élnek:

Vinnainé Csurpek Ágnes – fazekas

Ortan Patrik – szíjgyártó.

Kapcsolat a helyi civil szervezetekkel – számuk, tagjaik száma, tevékenységük, szerepük a város életében.

A nálunknál fejlettebb országokban egy település harmonikus fejlesztése sem képzelhető el a helyi önkormányzati-, a vállalkozói- és a civil szektor együttműködése nélkül. Hármasként van a közös célok megvalósítása során. Egyrészt átvállalnak olyan önkormányzati nem kötelezően vállalható feladatokat, mint például az idősek házi gondozása, vagy a megváltozott munkaképességű dolgozók rehabilitációs foglalkoztatása. A feladat ellátásával tehermentesítik a helyi önkormányzatot, s ezzel egyidejűleg munkahelyeket is teremtenek. Ily módon bővül a településen a foglalkoztatók köre. Másrészt igen jelentős civil kontroll szerepet is betöltenek.

Hazánkban még igen gyerekcipőben járnak a civil szervezetek, hiszen szervezeti életüket tekintve alulszervezettek, pénzügyi vonatkozásban alulfinanszírozottak, civil szervezeti ismeretek területén alulinformáltak. Ebből eredően a másik két szektor nem is fogadja el egyenrangú félként a civileket.

A szektorok közötti együttműködés mindig nehézkes, mivel mindhárom félnek más-más az érdeke: az önkormányzatok érdeke a jogszabályok betartása és betartatása, a vállalkozóké a profit növelése, a civilek tevékenységének középpontjában az ember áll, akinek valamilyen problémáját segíti megoldani. Az időtényező vonatkozásában már könnyebb megteremteni az összhangot a vállalkozások és a civil szervezetek között, mert mindkét szektor az azonnali megoldásokat részesíti előnybe, addig az önkormányzatokat köti a jogszabályban előírt határidő. A konfliktushelyzetek tompításának, a konszenzusos döntések meghozatalának módszereit az együttműködés hatékonyságának növelése érdekében célszerű mihamarabb elsajátítani.

A rendelkezésre álló információink alapján, Lajosmizsén kb. 50 civil szervezet van, de nem mind működik. Nagy számban található köztük a sport, a nevelés-oktatás, valamint a kultúra és művészet területén tevékenykedő szervezet.

Településfejlesztés, közcélú tevékenységek	Lajosmizséért Közalapítvány
Kultúra, művészet, hagyomány	Életfa Hagyományőrző Egyesület
	Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület
	Lajosmizsei Jászok Ifjúsági Egyesület
	Lajosmizsei Kultúrapártoló Alapítvány
	Pusztatemplom Alapítvány
	Táltos Birtok Alapítvány
Nevelés-oktatás, szabadidő	CSIRI Ifjúsági és Szabadidős Egyesület
	Gyermekekért Plusz Alapítvány
	Lajosmizsei Babaház Alapítvány
	Micimackó Kuckója Oktatási Alapítvány
	Tündéerkert a Lajosmizsei Óvoda Gyermekeiért Alapítvány
Családsegítés, ifjúság	Család a Családokért Lajosmizse Alapítvány
	Együtt a Fiatalokért Alapítvány

Szociális	Kéznyújtás Alapítvány
	ŐSZIKEK Nyugdíjas Klub Egyesület
	Törődés-Lajosmizse Alapítvány
Egészségügy	Coronaria Alapítvány
	Legyetek Jók, Ha Tudtok Alapítvány
Sport	Almavirág Horgász Egyesület
	Aranyhomok Vadásztársaság
	Bács-Kiskun Megyei Vadászok Vadászíjász Egyesülete
	Buffalo Bill Western Lovas Egyesület
	Fekete István Általános Iskolai Sport Egyesület
	Fonte Paradiso Kispályás Labdarúgó Egyesület
	Lajosmizse N-18. Postagalamb Sportegyesület
	Lajosmizse Női Kézilabda Klub
	Lajosmizsei Asztalitenisz Club
	Lajosmizsei Lovas Club
	Lajosmizsei Sakk Kör
	Lajosmizsei Sport Club
	Lajosmizsei Utánpótlásnevelő Kézilabda Club
	Lajosmizsei Városi Labdarúgó Club
	Mizse Kézilabda Club
	Mizsei Lovastanya Sport Egyesület
	Mizse-Véd Thai Box Sportegyesület
Közbiztonság	Lajosmizsei Polgárőr Egyesület
	Városi Tűzoltó Egyesület Lajosmizse
Gazdasági	Lajosmizsei Gazdakör
	Lajosmizsei Iparosok és Kereskedők Egyesülete
	Lajosmizsei Kereskedők- és Vendéglátósok Egyesülete
	Magyar Meggytermelők Szövetsége
Egyéb	Romano Chachipe Lajosmizse Egyesület

A települési önkormányzat anyagilag is támogatja a Lajosmizsén működő civil szervezeteket. 2009. és 2014. között az alábbiak szerint alakult a civil szervezetek támogatása:

Civil szervezetek támogatása (e Ft)	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
	10.262	7.408	8.016	8.901	9.994	12.402

Forrás: Lajosmizsei Város Önkormányzata

A támogatások éves együttes összege a vizsgált öt évben eltéréseket mutat. 2009. után 28%-os csökkenés tapasztalható a 2010. évben, majd mérsékelt növekedést követően 2014-re 20%-kal nőtt a támogatások éves összege 2009-hez képest.

A városban működő több civil szervezet számára biztosítja az önkormányzat a működéshez szükséges tárgyi feltételeket a korszerű Városi Művelődési Ház és Könyvtár épületében, ami nagymértékben segíti működésüket.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- A civil szervezetek és a lakosság, valamint a közintézmények közötti kapcsolatok erősítése

Sporttevékenység – infrastruktúra állapota, személyi feltételek, versenysportok, szabadidős- sporttevékenységek

A településen működik a Városi Sportcentrum, egy 800 és egy 1206 m²-es sportpályával. Mindkét sportpályát labdarúgásra használják. Az általános iskola udvarán található még három kézilabdázásra alkalmas bitumenes pálya.

A sportpályák éves működtetési kiadása 2014-ben 9.390 eFt volt, mely hasonlóan alakult a megelőző években is, kivéve a 2011-2012. éveket, amikor a fenntartási költségük csökkent 8.396 eFt-ra.

Az önkormányzatnak nincs pontos információja arról, hogy hány sportszervezet működik a településen, de számuk 10 felettire tehető. A 2014. évben Lajosmizse Város Önkormányzata 10 sportszervezetnek nyújtott támogatást.

Lajosmizsének jelenleg nincs uszodája, annak ellenére, hogy lenne rá igény. A tervezett fürdő területén található egy melegvizet termálkút, mely erre a célra felhasználható lehetne.

Világszínvonalú sportolók Polyák Imre olimpiai bajnok birkózó, Józsa Vendel fogathajtó, Törő Szabolcs válogatott kézilabdás és Földházi Dávid úszó, akikre méltán vagyunk büszkéek.

Az Általános Iskolai Sportegyesület 1993. óta működik. 2013. évi működési bevétele 2.658.920 Ft volt, kiadása 2.264.680 Ft. Az önkormányzati támogatás összege ugyanezen évben 125.000 Ft volt.

Az Önkormányzat alkalmazásában egy fő sporttal foglalkozó, főállású szakember van.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény a települési önkormányzat feladataként határozza meg a helyi közszolgáltatások körében a sport támogatását. A céltudatos gondoskodás, a sportolás lehetőségeinek biztosításával segíti az egészséges életmód kialakítását.

2005-ben készült el Lajosmizse Város Önkormányzatának Sportkonceptiója, mely meghatározza az. Önkormányzat sportcéljait és feladatait:

- Lajosmizse Város Önkormányzata az általa fenntartott közoktatási intézményekben, a sporttevékenységek középpontjába a gyermek és ifjúsági sportot, az iskolai testnevelést kívánja állítani a sportolási feltételek fokozatos javításával és megteremtésével.
- Azokat a tevékenységeket kívánja támogatni, amelyek segítik a versenysport, a mindennapos testedzés, a szabadidősport megvalósítását, a fogyatékkal élők sportolási tevékenységét.
- Kiemelten kívánja támogatni a város sporthagyományait is figyelembevevő, eredményesen működő szakosztályokat, utánpótlást nevelő műhelyeket.
- Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a sportolási lehetőségek biztosítását a városban élő, sportolni vágyó lakosok számára is.
- Az önkormányzati tulajdonban lévő sportingatlanok, sportlétesítmények karbantartására és fejlesztésére megkülönböztetett figyelmet kíván fordítani.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Egészséges élet feltételeit biztosító közösségi terek kialakítása, fejlesztése**
- **Tanuszoda építése**
- **Új sportcsarnok építése**

IV. Multifunkciós agrárgazdaság kialakítása és vidékfejlesztés

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) a Duna-Tisza közti Homokhátság teljes területén átfogó célkitűzésként a népesség helyben tartását, a természet degradációs folyamatainak megállítását a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának vízgazdálkodási, -tározási, infrastrukturális intézkedésekkel történő megőrzését, a ritkán lakott agrártérségek, tanyasi gazdaságok fejlesztését tűzte ki, a szükséges agrár-szerkezetváltással, valamint a hátság kedvezőtlen vízgazdálkodásának helyreállításával, melyhez a település programjának is illeszkednie kell.

A célkitűzés teljesítéséhez az önkormányzat az infrastruktúra fejlesztése, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, az alternatív energia hasznosítás mintaprojektjeivel tud hozzájárulni, továbbá a vállalkozások partnerségét, együttműködését elősegítő partnerséggel, koordinációval.

IV./1. A népesség térbeli elhelyezkedése Lajosmizsén

A belterületi és a külterületi népesség aránya

Évek	a belterületi népesség aránya (%)	a külterületi népesség aránya (%)
1970.	46,6	53,4
1980.	58,2	41,8
1990.	65,5	35,5
2001.	70	30
2011	70	30

Forrás: KSH adott évek népszámlálási adatai

A táblázatban jól látható, hogy a külterületi népesség aránya folyamatosan csökken, illetve stagnál, számarányuk azonban még ma sem elhanyagolható. E településszerkezeti sajátosság felhívja a figyelmet a közszolgáltatások olyan szervezésére, amely biztosítja az **esélyegyenlőséget**, a szolgáltatások elérhetőségét mind a bel- mind a külterületi lakosok, vállalkozások számára.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Klábertelepi út szilárd burkolattal való ellátása, felújítása
- Külterületi összekötő dűlőutak szilárd burkolatú úttá való fejlesztése
- Logisztikai központ, hűtő-raktározó központ, értékesítő központ létesítése
- Mezőgazdasági úthálózat fejlesztés
- Természetes vízgyűjtőhelyek funkciójának visszaállítása

V. Környezetminőség javítása

V./1. A város környezeti állapota - természeti adottságok, értékek; meteorológiai értékek, talajvíz, csapadékvíz, levegőtisztaság; hulladékgyártás, hulladéklerakók helyzete

A város a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság. Horizontálisan a felszín igen gyengén szabdalt. A kistáj tengerszint feletti magassága 82 és 140 m között mozog. Legjellemzőbb formák a majdnem párhuzamos elhelyezkedésű buckacsoportok. A buckafelszínek közé alacsony fekvésű, tágas, szikes laposok ékelődnek. A homokbuckákat 1,5 m vastag löszös lepel fedi.

A felszín közeli képződmények döntő többsége futóhomok. Vastagsága körülbelül 6-8 m-re tehető, de ez helyenként több is lehet. Az ország egyik legnapfényesebb területe, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesség 2,5-3,0 m/s közötti.

A területet több, a Tisza felé tartó vízfolyás keresztezi. A legészakibb közülük az Alpár-Nyárlőrinci-csatorna (41 km, 271m2). A mélyedésekben számos állóvíz keletkezett. A természetes tavak száma 38 darab, 245 ha felszínnel. A hét mesterséges tározó 440 ha területű. A talajvíz mélysége 2-4 m között ingadozik. Mennyisége nem jelentős. Kémiai jellege nagyrészt kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. Keménysége 15-25 nk° közötti, de helyenként még a 45 nk°-t is meghaladhatja. A szulfáttartalom 60-300 mg/l között ingadozik.

„Légköri tanulmányok szerint Kecskemét és térsége az ország legkevésbé szennyezett levegőjű részéhez tartozik. Csökkenő tendenciát mutat az ipari eredetű légszennyező anyag kibocsátás. Kedvező hatású a lakosság általi földgázzal való fűtésre áttérés. A közlekedésből eredő ólom légszennyeződés csökkenése következett be az üzemanyag ólom tartalmának fokozatos csökkentésével. E kedvező helyzetet hátrányosan befolyásolja:

- a közlekedésből (tranzitforgalomból, teherfuvarozásból, tömegközlekedésből) eredő légszennyeződés: szén-monoxid, nitrogén-oxid, ólom, szénhidrogének származékai, korom kerül a levegőbe,
- a szálló por, az ülepedő por,
- a lakosság által a fűtési szezonban kedvezőtlenebb szilárdanyag-, korom-, és kéndioxid kibocsátás,
- légszennyeződést okoz a nyílt téri hulladékégetés: az avar, a mezőgazdasági és kerti hulladékok kezelése, ártalmatlanítása, égetése, amelyek által szén-monoxid és nitrogén-oxid kerülhet a levegőbe,
- a levegő sajátos szennyezettségét okozzák a légköri allergének. Némely fák, és bokrok, a pázsitfűfélék, a nyári – őszi gyomok pollenjei, leggyakrabban a parlagfű pollenje vált ki allergiás reakciót...” (Forrás: Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi Szakmai Programja)

Lajosmizse esetében a közúti közlekedésből származó zajmisszió az egyik súlyos környezeti probléma.

A város egyik legfontosabb környezeti célja a közlekedési eredetű zajterhelés még további csökkentése, amit részben megoldott az 5-ös főútvonal Lajosmizsét elkerülő szakasza addig, amíg az autópálya használata ingyenes volt a települést érintő szakaszon. A fizetős rendszer bevezetésével ez megszűnt, ezért észrevehetően megnőtt a településen keresztülhaladó forgalom.

Lajosmizse Város Önkormányzata 2007. évben elfogadta Környezetvédelmi Programját 17/2007. (I.24.) számú határozatában. A Környezetvédelmi Program felülvizsgálata 2010-ben történt meg.

A Program fő céljai:

- A környezetminőség javítása, elérhető, egészséges városi környezet kialakítása
- A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás
- A településen élők környezettudatosságának növelése.

Fenti célok eléréséhez szükséges a megelőző szemléletű, környezettudatos városüzemeltetés és városfejlesztés.

Különös jelentőséggel bír a létező zöldterületek fejlesztése, mivel a statisztikai adatok tükrében csökkentek. A KSH adatai legsúlyosabb helyzetet a játszóterek esetében jeleznek, itt a biztonsági előírások életbe lépését követően a létesítmények száma csökkent.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: Szabadság téri játszótér kialakítása

A fejlesztés tartalma: játszótér kialakítása

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2008.

A fejlesztés forrása: CÉDE

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Központi parkok, közterületek és játszóterek rehabilitációja, felújítása**
- **Iskola-tó környezetének komplex fejlesztése**

V./2. Környezeti nevelés – Iskolai Környezeti Nevelési Program

Az Iskolai Környezeti Nevelési Program figyelemmel van az életkori sajátosságokra és ennek alapján arra, hogy minden oktatott tantárgy, és modul tartalmában megjelenjen a környezetvédelem. Az infrastrukturális és tárgyi feltételek szűköse, de tudatosan tervezve biztosítják az egészséges, biztonságos környezet kialakítását.

A környezeti nevelés célja az, hogy a tanórákon szerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, lássák meg a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, keressenek választ, megoldást azokra. A tanulók legyenek képesek a környezet és természetkárosító tevékenység és magatartás felismerésére. Tevékenységeikben jelenjen meg a környezet- és természetvédelem iránti elkötelezettség. Mindezek megvalósítását segíti az Iskolai Környezeti Nevelési Program.

A kijelölt célok és feladatok megvalósítása után felvázolható a város környezeti jövőképe: "a lakható Lajosmizse".

Lakossági tudatformálás és környezetvédelmi akciók

A hulladékgazdálkodásban jelentkező szemléletváltás szükségességét jelzi az önkormányzat erőfeszítése ellenére időről időre megjelenő illegális hulladék, a környezeti állapot romlása. Lakossági tájékoztatással, akciókkal, kampányokkal a keletkező hulladék mennyiségének csökkentésével lehet elősegíteni hosszú távon a hulladékbegyűjtés, elhelyezés, ártalmatlanítás költségeinek csökkenését.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- Központi parkok, közterületek és játszóterek rehabilitációja, felújítása
- Szemléletformálás a hulladékgazdálkodás területén Lajosmizsén

V./3. Kommunális feladatok

Kommunális hulladék - szelektív hulladékgyűjtés, hulladék udvar/lerakó/átrakó, veszélyes hulladékok kezelése

Lajosmizse Város Önkormányzata kötelező közszolgáltatásként biztosítja a települési szilárd és folyékony hulladék lakosságtól történő begyűjtését, elszállítását, elhelyezését, ártalmatlanítását. A településről származó vegyes kommunális hulladék a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakóban és/vagy Izsáki Regionális Hulladéklerakóban kerül ártalmatlanításra, míg a folyékony hulladék az 50 m³/d kapacitású, Lajosmizsei Települési Folyékony Hulladék fogadó állomáshoz kerül beszállításra. A külterület szilárd hulladéka az ingatlan tulajdonos megkeresésére egyedi megbeszélés tárgyát képezően kerül elszállításra a közszolgáltató által. A külterületi ingatlanok is részben bekapcsolódnak a „sárga zsákos” szelektív hulladékgyűjtésbe, az ingatlan tulajdonosok adott szállítási napokon a városba hozzák a szelektív hulladékot. A folyékony hulladék elszállítását a hivatalos közszolgáltatónál rendelhetik meg a külterületi ingatlan tulajdonosok.

A városban megtermelt települési hulladék szelektív gyűjtése- üveg, papír és műanyag- 2005. április óta 10 gyűjtőszigeten megoldott, 2014-től a település 3 pontján az üveg gyűjtésére szelektív szigetek kerültek kijelölésre, a többi 7 sziget felszámolásra került. A szárazelem gyűjtése az intézményekben kihelyezett gyűjtőedényzetben történik. Az Önkormányzat által szervezett lakossági évi egyszeri lomtalanítás a nagydarabos hulladékok szervezett begyűjtésére szolgál. A zöldhulladék szervezett gyűjtése a lomtalanítással egy időben történik. A közterületen lévő állati eredetű melléktermékek ártalmatlanítása az I. és II. kategóriában (állati hulladékok) az ATEV által szakszerűen megoldott a településen.

A város területén jelentős ipari veszélyes, ill. nem veszélyes hulladékot termelő vállalkozások a keletkező hulladék elhelyezését a törvény értelmében maguk oldják meg. Ez azonban csak a potenciális környezetkockázatot csökkenti, de az engedély nélkül végzett tevékenységek, szabálytalanul tárolt veszélyes hulladékok által okozott kockázatot nem.

A korábbi gazdasági program időszaka alatt megvalósult/megkezdődött projektek:

1. A fejlesztés megnevezése: Lajosmizse település folyékony hulladéklerakó rekultivációja
A fejlesztés tartalma: a 0241/3 helyrajzi számú ingatlanon folyékony hulladéklerakó rekultivációja.
A fejlesztés megvalósítási ideje: 2012-2013.

A fejlesztés forrása: DAOP 5.2.1/E-09 Települési hulladéklerakók rekultivációja

2. A fejlesztés megnevezése: Lajosmizse települési szilárd hulladéklerakó rekultivációja

A fejlesztés tartalma: Lajosmizsén, a 0241/12 helyrajzi számú ingatlanon szilárd hulladéklerakó rekultivációja

A fejlesztés megvalósítási ideje: 2012-2013.

A fejlesztés forrása: DAOP 5.2.1/E-09 Települési hulladéklerakók rekultivációja

Köztisztasági - városszépítő tevékenység – zöld területek nagysága, gondozottsága

Az urbanizáció a település egy részénél jelentős változásokat eredményezett. A fejlődés nagyságrendben és minőségben is megmutatkozik, az urbanizációnak azonban az árnyoldalai is jelentkeznek. A település központjában fejlődés látható, de a város peremén leépülés figyelhető meg egyes részeken. A zöldterületek, közparkok, játszótér állapota a település egész területén gondot jelentenek. A környezet tisztasága átlagosnak mondható, bár a kihelyezett szelektív gyűjtők nem minden esetben érték el a céljukat a nem rendeltetésszerű használat miatt. A település belterületén a környezet nem szennyezett, de a külterületen egyre nagyobb számban jelennek meg az illegális hulladéklerakók, ami a környezetet nagymértékben terheli.

A helyi környezetügy kétségkívül legfontosabb szereplője az Önkormányzat. Az önkormányzati környezetvédelem eredményességét - a külső körülmények által szabott kereteken belül- a helyi környezetügy politikai képviselője, a hivatali szakmai munka személyi és tárgyi feltételeinek megléte együttesen biztosíthatja.

A városi levegőtisztaság javításában kiemelt jelentőségük van a zöldterületeknek. A város jelenlegi zöldfelület gazdálkodására a "hiánygazdálkodás" jellemző, a ráfordítások reálértéke az elmúlt tíz év alatt csökkent. Az Önkormányzat a parlagfűirtást, gyommentesítést a közterületen folyamatosan ellenőrzi. A belterületi ingatlanok esetében a jegyző jár el.

A hivatali környezetvédelmi munka túlnyomó része a Polgármesteri Hivatal szervezeti és működési szabályzatában megjelölt szervezeti egységnél jelentkezik. Feladatok: hatósági ügyek, szakhatósági hozzájárulások, pályázatok, beruházások, stb. Az önkormányzati környezetvédelem külső nyilvánossága - és ezzel összefüggésben tudatformáló ereje - lényeges eleme a lakosság a „környezetvédelmi öntudat” formálásának.

Megállapítható, hogy a jelenlegi önkormányzati környezeti aktivitás növelésével a városi környezetügy lehetséges szereplőit megnyerve lehet olyan változtatásokat elérni, amivel a meglévő környezeti károsodások (kedvezőtlen folyamatok) utólagosan kezelhetők és a jövőben megelőzhetők lesznek.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Barnamezős terület rehabilitációja Lajosmizse központjában**
- **Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztés Lajosmizsén**
- **Lajosmizse központjának komplex fejlesztése**
- **Országos és helyi jelentőségű védett természeti területek közfunkcióval való ellátása**

V./4. Piacfelügyelet- és vásártartás

A piacfelügyeleti és vásártartási tevékenység ellátása Lajosmizse Város Önkormányzata szervezésében valósul meg. Az önkormányzat alkalmazásában lévő dolgozók látják el a piaccal, vásárral kapcsolatos szervezési és pénzkezelési feladatokat. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatalnál az Önkormányzati Iroda munkatársa felügyeli tevékenységüket hivatali szinten.

Az önkormányzat jövőbeni tervei között szerepel egy Piac Csarnok kiépítése a Lajosmizsei Piacterület területén pályázati forrásból, amelyben helyet kapnának a helyi termelők.

Kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- **Helyi termékek piacra juttatásának elősegítése Lajosmizsén**

V./5. Temetkezési szolgáltatás helyzete – temetők, sírkertek gondozás

A temetkezési szolgáltatást vállalkozói szerződéssel külső szolgáltató bevonásával biztosítja az önkormányzat.

2010-ben saját forrásból sor került a temető rendezésére, ravatalozó felújítására. Felépült a harangláb, a külső ravatalozót befedték, hátsó homlokzati előtetőket építettek. Kialakították a térburkolatokat, rámpákat, parkolót alakítottak ki.

VI. Az önkormányzat és partnerei a fejlesztésben

VI./1. Helyi szint

Fontosnak tartjuk a helyi civil társadalommal való kapcsolattartást. A közügyet szolgáló egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális, művészeti, helytörténeti, sport célú feladatokat ellátó alapítványok, társadalmi szervezetek és tagjaik munkájának megbecsülését, támogatását.

Rendszeres párbeszédet kívánunk folytatni a történelmi egyházakkal. Munkájukat, működésüket, városszépítő és fejlesztő tevékenységüket támogatjuk. Munkánkhoz kérjük segítségüket.

Együttműködünk, és munkakapcsolatot alakítunk ki a városunkban élő kisebbség önkormányzatával. Segítséget nyújtunk céljaik megvalósításához, azt szolgáló pályázataik megírásához. Támogatjuk kultúrájuk és hagyományaik ápolását, megőrzését.

Kialakítjuk a község és a versenyszféra közötti együttműködést. A kezdő- és mikro-vállalkozásokat segítjük.

VI./2. Mikrotérségi szintű együttműködések

Közoktatási együttműködés keretében a felsőlajosi felső tagozatos általános iskolákat a lajosmizsei alapfokú intézmény fogadja.

Éjszakai- és hétvégi központi ügyelet.

Gyermekjóléti szolgáltatás ellátási területe Lajosmizse város, Felsőlajos község közigazgatási területe.

VI./4. Megyei szint

A megyei szintű szervezetek a fejlesztési elképzelések összehangolásában játszanak fontos szerepet (Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Hivatala, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja). A foglalkoztatási szervezet a település munkaerő-piaci problémáinak megoldásában játszik fontos szerepet statisztikai adatgyűjtő, elemző munkája és szolgáltatásai révén.

A megyei szintű ellátórendszerekkel való együttműködés jelentkezik a Nefelejcs Szociális Otthon helyi ellátottjainak kapcsán.

VI./5. Régiós szint

Az országos támogatási konstrukciók regionális pályázatait kezelő DARFÜ Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. munkájának közvetlen vagy közvetett nyomon követése a sikeres pályázat-előkészítési és pályázati tevékenységhez nélkülözhetetlen. A régió tervezéshez kapcsolódó projektgyűjtési folyamatába Lajosmizse is bekapcsolódott.

VI./6. Országos szint

Az országos szintű támogatási rendszer feltérképezése, szakmai szervezetekkel történő kapcsolatépítés.

VI./7. Nemzetközi szint

A meglévő nemzetközi kapcsolatainkat erősítjük, testvérvárosi kapcsolatokat alakítunk ki.

Lajosmizse testvérvárosai:

- Jászberény
- Palics, Szerbia
- Magyarremete, Románia

Hiányzó szakpolitikák kidolgozása

Annak érdekében, hogy a Gazdasági Program karbantartását a tervszerűség és a tudatosság jellemezze, célszerű a hiányzó szakpolitikákat kidolgozni az alábbiak szerint:

- milyen adópolitikát kíván az önkormányzat ebben a gazdaságfejlesztési időszakban folytatni (szintentartás, inflációkövetés, mérsékelt emelés, dinamikusabb emelés, fejlesztésre és fenntartásra fordítható arány optimalizálása),
- befektetés támogatási politika (milyen vonzó ajánlatokkal/kedvezményekkel kívánja biztosítani a település versenyképességét a munkahelyteremtésben),
- milyen, az önkormányzat működésének racionalizálását/optimalizálását növelő intézkedéseket tervez a képviselőtestület (tagiskolák kiváltása, felszabaduló ingatlanok eladása, bérbeadása, külső források bevonása a felújításokba/fejlesztésekbe, stb.),
- milyen városrendezési, településfejlesztési politikát (beépítés, terjeszkedés, újterületek belterületté nyilvánítása, stb.) kíván a jövőben folytatni.

Mellékletek

MEGVALÓSULT PROJEKTEK

Gazdaságfejlesztési Operatív Program

A megpályázott intézkedés neve	Pályázó neve	Megítélt támogatás	Projekt megnevezése
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	ZSIGI-TRANS Szállítmányozó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	13 560 000	Technológia fejlesztés a Zsigi Trans Kft.-nél
GOP 2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	UNIVERZÁL-SPECIALISTA Kereskedelmi Betéti Társaság	9 810 000	Technológiai fejlesztést célzó eszközbeszerzés az Univerzál-Specialista Bt-nél
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére	T+U TRANSZ Szállítmányozási és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	25 000 000	Világszínvonalú technológiát alkalmazó gépbeszerzés a T+ U TRANSZ Kft-nél
GOP 2.1.1-12/B Komplex vállalati technológia-fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	SZÉL-CSÁRDA Vendéglátóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	25 602 736	Ingatlanbővítés és eszközbeszerzés Lajosmizsén, a Szel Csárda étteremben
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	SZÉL-CSÁRDA Vendéglátóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	14 771 488	Konyhatechnológiai fejlesztés a Szel Csárda Étteremben
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	SZABB Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	18 525 600	Technológiai háttérfejlesztés eszközbeszerzéssel a SZABB Kft.-nél
GOP 2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	Sebők Audit Könyvvizsgáló Kft.	1 947 000	Könyvelő iroda korszerűsítése és informatikai fejlesztése a Sebők Audit Könyvvizsgáló Kft-nél
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére	PAX Faipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	21 835 239	Előremutató innovatív fejlesztés a Pax Kft.-nél
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére	PÁLDEÁK Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	20 419 778	Innovatív fejlesztés a Páldeák Kft.-nél
GOP 1.1.1-11 Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása	"OLIVIA" Élelmiszerfeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	274 574 694	A nagyüzemi nyúlhústermelés takarmányozási-, tartási- és tenyésztési technológiájának fejlesztése piacorientált, innovatív módszerekkel
GOP 1.3.1-11/B Akkreditált klaszter tagvállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása	"OLIVIA" Élelmiszerfeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	113 491 211	Innovatív technológia fejlesztés az Olívia Kft-nél
GOP 2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	NICOLOZSI Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	9 810 000	A Nikolozsi kft technológiai fejlesztése
GOP 2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	MIZSE-RENT Kereskedelmi és	7 605 000	Ingatlanvásárlás a MIZSE-RENT Kft.-nél

	Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság		
GOP 2.1.1-11/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	Mízsei Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	63 683 288	Komplex technológiafejlesztés a Mízsei Kft.-nél
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése	Metfab Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	9 810 000	Fejlesztési célú eszközbeszerzés a Metfab Kft.-nél
GOP 2.1.3-12 Komplex technológia fejlesztés és foglalkoztatás	Magyarvíz Ásványvíz Korlátolt Felelősségű Társaság	70 041 149	A Magyarvíz Kft. komplex technológiai fejlesztése.
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése	LM.ING Vendéglátó Korlátolt Felelősségű Társaság	10 000 000	Ingatlanvásárlás az LM.ING Kft.-nél
GOP 2.2.1-11 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása	Gomép Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	8 693 745	Vállalat irányítási rendszer bevezetése a GOMÉP Kft.-nél
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére	GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	25 000 000	A GD Gép és Daru Kft innovatív festőberendezésének beszerzése és beüzemelése
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére	GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	24 949 000	A GD Gép és Daru Kft lézeres mérőműszerének beszerzése és beüzemelése
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	Gajdácsi Flakon Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	5 000 000	Technológiai fejlesztés a Gajdácsi Flakon Kft.-nél
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	FELAKO-99 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	4 592 000	Fagylaltgépek beszerzése a Felakó -99 Kft.-nél
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése	ENZIFOR Gyártó és Szolgáltató Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	9 900 000	Az Enzifor Kft. ingatlanberuházása Lajosmizsén
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	ENZIFOR Gyártó és Szolgáltató Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	11 838 000	Az ENZIFOR Kft. technológiai fejlesztése 2011
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése	Dr. Török Tamás egyéni vállalkozó	4 000 000	Könyvelő iroda létesítése új telephelyen Lajosmizsén
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése	BENE LOG-ENERG Korlátolt Felelősségű Társaság	10 000 000	Ingatlanvásárlás a BENE LOG-ENERG Kft.-nél
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése	Bartal Sándor Gyógyszerkereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	7 470 000	Bartal Sándor Gyógyszerkereskedelmi Kft. gyógyszerértár fejlesztése
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények	Bartal Sándor Gyógyszerkereskedelmi	20 028 278	Innovációs fejlesztés a Bartal Sándor Kft.-nél

hasznosításának támogatása KKV-k részére	Korlátolt Felelősségű Társaság		
GOP 2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	BALMI Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	9 900 000	Ingatlanvásárlás a BALMI Korlátolt Felelősségű Társaságnál
GOP 1.3.1-11/A Vállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása	Árva József Korlátolt Felelősségű Társaság	72 901 675	Abszorpciós vákuumos fa-száritó technológia
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	"AKÁC" Fafeldolgozó Kft.	3 147 760	"AKÁC" Kft technológiai fejlesztése gépvásárláson keresztül
GOP 2.1.1-11/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	" LAJOSMIZSEI FOLPLAST " Műanyagfeldolgozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	44 500 000	Gépbeszerzés technológiai fejlesztés céljából a Lajosmizsei Folplast Kft-nél
GOP 2.1.1-11/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	" LAJOSMIZSEI FOLPLAST " Műanyagfeldolgozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	100 000 000	Technológiai fejlesztés a Lajosmizsei Folplast Kft.-nél
GOP 2.2.1-11 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása	" LAJOSMIZSEI FOLPLAST " Műanyagfeldolgozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	10 000 000	Vállalati folyamatmenedzsment fejlesztés a Lajosmizsei Folplast Kft-nél
GOP 2.2.1-11 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása	" LAJOSMIZSEI FOLPLAST " Műanyagfeldolgozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	6 877 748	Vállalati folyamatmenedzsment továbbfejlesztése a Lajosmizsei Folplast Kft-nél
GOP 2.2.3 E-kereskedelem, és egyéb e-szolgáltatások	VILL-IMPEX Szolgáltató, Ipari és Kereskedelmi Kft.	3 619 800	VILL-IMPEX Kft e-kereskedelmi rendszerének bevezetése
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása	SHADOM-HIDROGÉP Gépjavító és Kereskedelmi Kft.	1 950 000	Vállalati folyamatmenedzsment fejlesztése és e-kereskedelem bevezetése a SHADOM-HIDROGÉP Kft-nél
GOP 2.1.1/C Komplex vállalati technológia fejlesztés	Raklap és Tüzép Kereskedelmi Kft.	365 352 000	Komplett pelletáló üzem létrehozása Lajosmizsén
GOP 2.2.1-08 Vállalati folyamatmenedzsment támogatása	Raklap és Tüzép Kereskedelmi Kft.	20 000 000	Integrált vállalatirányítási, távmunka, intranet és GPS technológián alapuló nyomkövető rendszer bevezetése a Raklap és Tüzép Kft.-nél
GOP 2.1.1-09/C Komplex vállalati technológia fejlesztés	MIZSEPACK Nyomdaipari Kft.	200 265 183	Komplex vállalati technológia fejlesztési projekt megvalósítása a Mizsepack Kft-nél
GOP 2.1.1-10/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	MIZSEPACK Nyomdaipari Kft.	71 400 712	Technológiai eszköz bővítés megvalósítása a MIZSEPACK Kft-nél
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása	"MIZSE-KERT" Mezőgazdasági Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi	3 150 000	Vállalati folyamatmenedzsment és e-kereskedelem bevezetése a Mizse-Kert Kft-nél.

	Kft.		
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása	MIZSE-COOP Kereskedelmi Zrt.	5 718 891	A MIZSE-COOP Zrt. informatikai fejlesztése.
GOP 2.1.1-10/A Mikro- és kisvállalkozások technológiai fejlesztése	MIZSE-COOP Kereskedelmi Zrt.	2 500 314	MIZSE-COOP Zrt. technológiai fejlesztése
GOP 2.2.1. Vállalati folyamat-menedzsment támogatása	Magyar Szárazvirág Termelő és Kereskedelmi Kft.	8 300 750	Modern vállalatirányítási rendszer bevezetése a Magyar Szárazvirág Kft-nél
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	JOVA-ÉPKER Építőipari és Kereskedelmi Kft.	50 000 000	Vállalati-technológia fejlesztés a JOVA-ÉPKER Kft-nél
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása	HU-MAGO Kereskedelmi Kft.	3 280 000	SAP Business One rendszer kiépítése a HU-MAGO Kft-nél
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	GOMÉP Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	26 880 736	A GOMÉP Kft. technológiai színvonalának és az irányítás tárgyi feltételeinek javítása, a környezet óvása
GOP 1.3.1-10/A Vállalati innováció támogatása	GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	43 590 392	Több egységből álló szinkronizált szállítórendszer kifejlesztése
GOP 1.3.1-07/1 Vállalati innováció támogatása	GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	30 623 980	Új, a jelenleg gyártott rámpakiegyenlítőket felváltó rámpakiegyenlítő család kísérleti fejlesztése, és piaci bevezetése.
GOP 2.1.1-09/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-,kis- és középvállalkozások számára	GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	80 189 018	Acél szerkezetű elemek gyártásának és megmunkálásának gyártástechnológiai fejlesztése
GOP 2.1.1-10/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	Árva József Kft.	65 550 000	Árva József Kft fahasító technológiájának komplex fejlesztése Lajosmizsén

Dél-Alföldi Operatív Program

A megpályázott intézkedés neve	Pályázó neve	Megítélt támogatás	Projekt megnevezése
DAOP 2.1.1/K-11 Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	Top Euro Profit Korlátol Felelősségű Társaság	50 000 000	Hagyományőrző jurta tábor létrehozása Lajosmizsén
DAOP 1.1.1/E-12 Telephelyfejlesztés	SZABB Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	16 993 600	Szabb Kft telephelyfejlesztése
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért	PROMETEO.HU Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	59 764 720	Telephelyfejlesztés fafeldolgozó üzem építéssel és termelő eszköz beszerzésével a PROMETEO.HU Kft-nél

DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért	Mizsei Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	55 656 278	Telephely korszerűsítés a Mizsei Kft.-nél
DAOP 4.2.1-11 Nevelési intézmények fejlesztése	Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Köszolgáltató Társulás	199 500 000	Lajosmizse, "Meserét" Óvoda fejlesztése, bővítés - korszerűsítés
DAOP 2.1.1/K-11 Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	"GERÉBY KÚRIA" Vendéglátó, Szálloda és Idegenforgalmi Korlátolt Felelősségű Társaság	45 907 800	A Geréby Kúria Kft turisztikai szolgáltatásának a fejlesztése, fedett lovarda építésével.
DAOP 1.3.1-12 A régió innovációs potenciáljának fejlesztése innovatív start-up cégek létrehozásával	CITOKIN Korlátolt Felelősségű Társaság	9 000 000	Saját vérből származó PRP és IRAP terápiás anyag előállítása
DAOP 1.1.1/E-10 Telephelyfejlesztés	PROMETEO.HU Kereskedelmi és Szolgáltató Kft	87 200 000	Műanyag termék gyártó gépbeszerzés és telephelyfejlesztés a Prometeo.hu Kft-nél
DAOP 1.1.1/E-10 Telephelyfejlesztés	MIZSE-CLEAN Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	10 260 977	Telephelyfejlesztés a lajosmizsei MIZSE-CLEAN Kft.-nél
DAOP 1.1.1/E Telephelyfejlesztés	GOMÉP Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	38 762 266	A GOMÉP Kft. telephelyén szerszám tároló és javítóműhely kialakítása, térburkolat készítése valamint teleszkópos emelőgép beszerzése.
DAOP 1.1.1/E-10 Telephelyfejlesztés	GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	100 000 000	Telephelyfejlesztés a GD Gép és Daru Kft-nél

Társadalmi Megújulás Operatív Program

A megpályázott intézkedés neve	Pályázó neve	Megítelt támogatás	Projekt megnevezése
TÁMOP 2.4.5-12/7 Rugalmas munkahelyek	T+U TRANSZ Szállítmányozási és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	14 259 989	Munkahely és magánélet összehangolását segítő munkahelyi kezdeményezések a T + U Transz Kft-nél
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szinteken	"Tanya Csárda" Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	9 929 819	Egészségprogram a "Tanya Csárda" Kft. dolgozóinak részére.
TÁMOP 2.1.3.B-12/1 Munkahelyi képzések támogatása középvállalkozások számára a konvergencia régióban	"Tanya Csárda" Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	10 034 310	Képzési program a Tanyacsárda dolgozói számára
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők	SZÉL-CSÁRDA Vendéglátóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató	5 212 189	Gyakornokok foglalkoztatása és eszközbeszerzés a Szél-Csárda Étteremben

támogatására a konvergencia régiókban	Korlátolt Felelősségű Társaság		
TÁMOP 2.3.6.B-12-1/11 Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása a konvergencia régiókban	Sárközi Béla Egyéni Vállalkozó	2 999 250	Sárközi Béla egyéni vállalkozásának megalapítása
TÁMOP 2.4.3.D.2-13/1 Szociális gazdaság fejlesztése a konvergencia régiókban	Portéka Szociális Szövetkezet	26 999 990	Raklapelem-gyártás fejlesztése a Portéka Szociális Szövetkezetben
TÁMOP 3.1.2-12/2 Új tartalomfejlesztések a közoktatásban	Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	393 592 813	Nemzeti tananyagfejlesztés és országos referencia iskolahálózat kialakítása - digitális kiegészítő oktatási anyagok létrehozása az új NAT-hoz
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szintek	Mizsetáp Mezőgazdasági Korlátolt Felelősségű Társaság	8 413 738	Egészségfejlesztés a Mizsetáp Mezőgazdasági Kft.-nél
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szintek	Magyarvíz Ásványvíz Korlátolt Felelősségű Társaság	9 929 819	Egészségprogram a Magyarvíz Kft. dolgozói részére.
TÁMOP 2.1.3.C-12/1 Munkahelyi képzések támogatása nagyvállalkozások számára a konvergencia régióban	Magyarvíz Ásványvíz Korlátolt Felelősségű Társaság	27 224 836	Humán erőforrás fejlesztés megvalósítása a Magyarvíz Ásványvíz Kft.-nél
TÁMOP 2.1.3.A-12/1 Munkahelyi képzések támogatása mikro- és kisvállalkozások számára a konvergencia régióban	Magyar Szárazvirág Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	4 374 000	A Magyar Szárazvirág Kft. képzési projektje
TÁMOP 3.4.4/B-11/2 Országos tehetségsegítő hálózat létrehozása - (Magyar Génius Integrált Tehetségsegítő Program)	Klebsberg Intézményfenntartó Központ	8 050 000	Pont a tehetségekért
TÁMOP 2.1.3.B-11/1 Munkahelyi képzések támogatása középvállalkozások számára	Gomép Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	7 724 000	Képzési programok megvalósítása a Gomép Kft.-nél
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők támogatására a konvergencia régiókban	Gomép Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	2 684 307	Gyakornoki program a GOMÉP Kft.-nél
TÁMOP 2.1.3.B-12/1 Munkahelyi képzések támogatása középvállalkozások számára a konvergencia régióban	Freudenberg Tömítés Ipari Korlátolt Felelősségű Társaság	23 057 132	Freudenberg Tömítés Ipari Kft. MUNKAHELYI KÉPZÉSI PROGRAMJA
TÁMOP 2.3.6.B-12-1/12 Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása a konvergencia régiókban	FAGROVID Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	6 000 000	Magyarország legnagyobb földieper termelő központjában egy diszkont áruház létrehozása a modern kertészetekért.
TÁMOP 2.3.4.A-13/1 Gyakornoki program a tanulószerveződés keretében tanult pályakezdők	Ezüst Kanál Vendéglátó Korlátolt Felelősségű Társaság	12 128 020	Gyakornoki program az Ezüst Kanál Kft.-nél

támogatására a konvergencia régiókban			
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szintek	Árva József Korlátolt Felelősségű Társaság	9 727 000	Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok az Árva József Kft.-nél
TÁMOP 2.4.3.D.2-13/1 Szociális gazdaság fejlesztése a konvergencia régiókban	ARANYHOMOK Szociális Szövetkezet	49 218 750	Helyi közösség szerepvállalása a helyigazdaságban
TÁMOP 3.1.5-09/A-2 Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)	Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde	7 678 430	Korszerűbb óvodapedagógia
TÁMOP 3.2.11/10-1 Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása	Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára	26 275 454	A kulturális nevelés új típusú együttműködési formái Lajosmizsén és mikro-térségében - 2010-2011.
TÁMOP 3.4.3-08/2 "Iskolai tehetséggondozás"	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ	15 841 411	"Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben." /Marie Curie/
TÁMOP 3.1.5-09/A-2 Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ	16 000 000	Pedagógia mesterei

Környezet és Energia Operatív Program

A megpályázott intézkedés neve	Pályázó neve	Megítélt támogatás	Projekt megnevezése
KEOP 4.2.0/A/11 Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Mizse Motel Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	16 547 200	Napelemes rendszer telepítése a Mizsei Hotel Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nél
KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Magyarvíz Ásványvíz Korlátolt Felelősségű Társaság	19 094 000	Hálózatra nem csatlakoztatott 49,98 kWp beépített teljesítményű napelemes rendszer(ek) megvalósítása
KEOP 4.10.0/A/12 Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal	Lajosmizse Önkormányzati Tűzoltó Parancsnokság	11 413 553	Napelemes rendszer kiépítése Lajosmizse településén
KEOP 5.3.0/A/09 Épületenergetikai fejlesztések	Lajosmizsei Református Egyházközség	3 650 862	A Lajosmizsei Református Egyházközség közösségi épületének energetikai fejlesztése

Kutatási és Technológiai Innovációs Alap

A megpályázott intézkedés neve	Pályázó neve	Megítélt támogatás	Projekt megnevezése
Apponyi Albert Program - Mecenatúra pályázat (MEC_07) Külföldön rendezendő nemzetközi konferenciákon előadás tartása (MEC_07_1)	Szabó Tamás	200 000	Egészséges gombatermékek, gombák, mint funkcionális élelmiszerek előadás megtartása a 15. Lengyel Gombanapokon
Nemzeti Technológiai Program (TECH_08) Versenyképes agrárium és élelmiszeripar (TECH_08_A3/2)	Olívia Élelmiszerfeldolgozó Kft.	225 000 000	A nyúltenyésztés fejlesztése, különös tekintettel az egészséges élelmiszer-előállításra, az állatjóllétre és az élelmiszerbiztonságra
Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása a közép-magyarországi régióban (KMR_12) Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása a közép-magyarországi régióban (KMR_12)	Olívia Élelmiszerfeldolgozó Kft.	94 857 702	Új, multifunkcionális nyúltartási technológia és komplex, optimalizált takarmány formula kialakítását célzó kutatás-fejlesztési projekt az Olívia Kft-nél
Magyar szellemi alkotások hazai és külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása (IPARJOG_12) Magyar szellemi alkotások hazai és külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása (IPARJOG_12)	Csire Géza	847 000	A PaQ Chair elnevezésű bútor (fotelágy) formatervezési mintaoltalmi levédetése

Forrás: <http://palyazat.gov.hu/>

AKCIÓTERV

Ssz.	Projektjavaslat megnevezése	Projektjavaslat bemutatása	Projekt becsült költsége	Megvalósítás tervezett ideje (év)	Kapcsolódó Operatív Program, egyéb forrás
1	A civil szervezetek és a lakosság, valamint a közintézmények közötti kapcsolatok erősítése	Lajosmizse város területén a jelenleg működő és az új civil szerveződések működésének segítése, összekapcsolása a települési intézményhálózattal és a lakossággal	10 millió Ft	2018-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
2	A lajosmizsei Egészségház komplex infrastruktúra-fejlesztése	Egészségügyi alapellátás és járóbeteg ellátás eszközfejlesztése, intézmény infrastruktúra-fejlesztése. Intézményi gépjármű cseréje. Intézményi információtechnikai fejlesztés. Energetikai korszerűsítés (fűtőkorszerűsítés, kazáncsere, megújuló energia).	220 millió Ft	2016-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
3	A szociális gazdaság lehetőségeinek feltárása Lajosmizsén	A szociális gazdaság lehetőségeinek feltárása Lajosmizsén	nem ismert	2015-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
4	Barnamezős terület rehabilitációja Lajosmizse központjában	A Lajosmizse központjában (Óvodától 50 méterre, Városházától 100 méterre) lévő felhagyott iparterület rehabilitációja a terület Önkormányzat általi megvásárlásával és új funkciókkal való megújítás révén, mely a meglévő lakópark bővítésével és zöldfelület növelésével történik.	250 millió Ft	2018-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
5	Belterületi közúthálózat fejlesztése Lajosmizsén	Lajosmizse kül- és belterületén lévő közúthálózat felújítása. A szennyvízhálózat kiépítésével érintett és még burkolat nélküli utak szilárd burkolattal való ellátása.	800 millió Ft	2016-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, hazai forrás
6	Bölcsődei kapacitásbővítés	A Lajosmizsén meglévő bölcsőde továbbfejlesztése (eszközfejlesztés). Bölcsődei férőhelyek kialakítása a település más részén lévő középületek funkcióváltásával.	300 millió Ft	2018-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

7	Civil Központ létrehozása	Tudásközpont, innovációs központ, EU pont, inkubátorház létrehozása. Partnerek: civil szervezetek, vállalkozások	40 millió Ft	2015-2020	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
8	Egészséges élet feltételeit biztosító közösségi terek kialakítása, fejlesztése	A Lajosmizse központjában lévő, országosan védett szikes tó körül futópálya kiépítése, a tó környezetében lévő zöldterület funkcióbővítése: szabadidő központ kialakítása (sportolási lehetőségeknek, rendezvényeknek teret adó területek rendezése). Országosan védett szikes tó körül tanösvény kialakítása a homokhátság élővilágának bemutatása céljából.	300 millió Ft	2015-2016	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
9	Esélyteremtő programoknak helyet adó épület felújítás	Lajosmizsén az Önkormányzat tulajdonában lévő épület esélyegyenlőséget biztosító funkció átalakítása. Épület energetikai fejlesztése, belső átalakítás az esélyegyenlőségi foglalkozások, programok biztosítása érdekében.	50 millió Ft	2017-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
10	Fekete István Általános Iskola korszerűsítése Lajosmizsén	Az általános iskola tantermeinek felújítása (burkolatok cseréje). A tanítási eszközállomány korszerűsítése: tantermek felszereléseinek cseréje (padok, táblák). Tornaterem kialakítás, gyógytorna-terem kialakítása. Számítástechnikai oktatás eszközrendszerének fejlesztése. Sportpályák burkolatának felújítása.	400 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás
11	Felnőttképzések, átképzések	Felnőttképzések, átképzések a munkanélküliség csökkentése érdekében.	60 millió Ft	2015-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
12	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek programja	Korai fejlesztés, prevenció, enyhén értelmi fogyatékos gyerekek speciális iskolai képzése	50 millió Ft	2015-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
13	Helyi termékek piacra juttatásának elősegítése Lajosmizsén és Felsőlajoson	Piac, termelői piac és vásártér infrastrukturális fejlesztése. Pavilonok felállítása, árusítóasztalok beszerzése, megfelelő árusító tér kialakítása, területek megközelítését szolgáló területek fejlesztése.	200 millió Ft	2015	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Vidékfejlesztési Program, hazai forrás

		Saját márkajelzés, helyi termelői bolt létesítése, inkubátorház létrehozása.			
14	Feldolgozó üzemek létesítése	Húsfeldolgozó üzem létesítése Lajosmizsén	500 millió Ft	2015-2020	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, Vidékfejlesztési Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
15	Időseket támogató szociális alapszolgáltatások erősítése, otthoni környezetben, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése, idősgondozó ház kialakítása	Időseket támogató szociális alapszolgáltatások erősítése, otthoni környezetben, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése, idősgondozó ház kialakítása	70 millió Ft	2015-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
16	Iskolai kapacitásbővítés	A tervezett 9 osztályos általános iskolai oktatás biztosításához szükséges kapacitásbővítés, új iskola épület létrehozásával	500 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás
17	Ivóvízhálózat bővítése	Elavult gerincvezeték cseréje, ivóvízhálózattal el nem látott területeken a gerincvezeték kiépítése.	80 millió Ft - 90 millió Ft	2015-2020	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
18	Ivóvíz minőségének javítása	Ivóvíz minőségének javítása az azbeszt-cement csőhálózat cseréjével.	200 millió Ft	2015-2020	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
19	Klábertelepi út szilárd burkolattal való ellátása, felújítása	Klábertelepi út szilárd burkolattal való ellátása, felújítása. A fejlesztés kockázata: a vasúti átjáró miatti tulajdonjogi és beruházási költségek idő- és forrásigénye a megvalósítást a tervezettekhez képest hátráltathatja.	80 millió Ft	2015-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, hazai forrás

20	Komplex turisztikai fejlesztés Lajosmizsén	A meglévő turisztikai attrakciók (pl.: Puszta Templom, Katolikus és Református Templom, Helytörténeti Múzeum) feltárása, állagmegóvása, megközelíthetőségek biztosítása, környezetük rendezése Lajosmizsén és mikrotérségében. Kerékpárút-hálózat kiépítése a település különböző pontjain lévő helyszínek megközelíthetősége érdekében. Lovas turizmus fejlesztése: lovaglótúraút hálózathoz való kapcsolódás. Kiadvány készítése a településen lévő turisztikai attrakciók bemutatása céljából. Falusi turizmus fellendítése, fesztiválok szervezése, Tourinform iroda létesítése: komplex turisztikai szolgáltatás kiajánlása céljából.	300 millió Ft	2015-2016	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, Vidékfejlesztési Program
21	Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztés Lajosmizsén	Meglévő térfigyelő rendszer fejlesztése, bővítése Lajosmizse területén. Új, korszerű kamerák kihelyezése közterületekre a magán és közterületek és azokon lévő értékek megóvása érdekében.	50 millió Ft	2016-2018	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
22	Közművesített építési telkek kialakítása, fiatalok letelepedésének támogatása	Közművesített építési telkek kialakítása, fiatalok letelepedésének támogatása	100 millió Ft	2015-2020	önerő
23	Központi parkok, közterületek és játszóterek rehabilitációja, felújítása	Központi parkok, közterületek rehabilitációja, felújítása. Meglévő játszótér fejlesztése, bővítése a biztonsági előírásoknak megfelelően (Szabadság tér). Új játszótér létesítése a biztonsági előírásoknak megfelelően (Radnóti tér, Béke u.).	150 millió Ft	2015-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, hazai forrás
24	Külterületi összekötő dűlőutak szilárd burkolatú úttá való fejlesztése	Külterületi összekötő dűlőutak szilárd burkolatú úttá való fejlesztése	800 millió Ft	2015-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, hazai forrás
25	Lajosmizse belvízvédelmi rendszerének	Belterületi csapadékvízvezető rendszer felújítása, kiépítése	100 millió Ft	2018-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program

	fejlesztése				
26	Lajosmizsei iparterület fejlesztése	Iparterületek közműellátásának biztosítása, úthálózat kialakítása. Meglévő iparterület ipari parkká fejlesztése. Egységesítésre irányuló vállalkozásfejlesztés.	820 millió Ft	2017-2018	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
27	Lajosmizse központjának komplex fejlesztése	Városház tér és Szabadság tér funkcióinak összekötése területrendezések és infrastruktúra-fejlesztés révén a kulturális és országos, valamint helyi védett területek megóvása mellett. Közösségi és rekreációs területek kialakítása.	250 millió Ft	2015-2016	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program, Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
28	Lajosmizse Város csatornahálózatának további bővítése	Csatornahálózattal el nem látott területeken gerincvezeték kiépítése.	350 millió Ft	2015-2020	Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
29	Meglévő bel- és külterületi kerékpárút-hálózat felújítás. Új kerékpárút-hálózat építése Csemő (Pest megye) és Kerekegyháza irányába	Belterületen meglévő kerékpárút-hálózat felújítása, a Felsőlajosra vezető szakasz felújítása. Új kerékpárút-hálózat építése Csemő és Kerekegyháza irányába, a Kecskemét felé vezető kerékpárút folytatása.	210 millió Ft	2015-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program pályázata, hazai forrás
30	Mélyszegénységben élők felzárkóztatása, környezetük infrastrukturális fejlesztése Lajosmizsén	A Lajosmizsén mélyszegénységben élő romák felzárkóztatása, szegregált élethelyzetek megszüntetését segítő infrastrukturális fejlesztés révén. A településrész közművel való ellátása (ivóvízhálózat, szennyvízhálózat, gázhálózat kiépítése). A munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása.	100 millió Ft	2017-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
31	Meserét Óvoda korszerűsítése Lajosmizsén	A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde székhelyintézményének és tagintézményeinek korszerűsítése, energetikai fejlesztése. Épületek hőszigetelése, nyílászárók cseréje, oktatási eszközök fejlesztése, csoportszobák belső felújítása. Infrastruktúrafejlesztés: fűtés és melegvíz-ellátó rendszer cseréje, információtechnikai fejlesztés.	350 millió Ft	2015-2017	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program

32	Mezőgazdasági úthálózat fejlesztés	Mezőgazdasági utak fejlesztése külterületen, valamint a földutak karbantartásához szükséges eszközök beszerzése	50 millió Ft	2015-2017	Vidékfejlesztési Program
33	Mozi és színházterem komplex korszerűsítése, felújítása	Elavult fény és hangtechnika cseréje, új székek beszerzése, burkolatok cseréje, fényreklám beszerzése.	100 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás
34	Napkollektorok, napcellák felszerelése	Napkollektorok, napcellák felszerelése	200 millió Ft	2015-2020	Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
35	Országos és helyi jelentőségű védett természeti területek közfunkcióval való ellátása	A település központjában és annak külterületi részein lévő helyi és országos jelentőségű természetvédelmi területek és értékek állapotának megóvása a területek rendezésével. Városi környezet javítása a közterületek rendezésével.	100 millió Ft	2017-2018	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Vidékfejlesztési Program
36	Önkormányzati fenntartású konyha felújítása, kapacitásbővítés	Meglévő konyha bővítése, átalakítása, új férőhelyek kialakítása, a már működő ellátások infrastrukturális fejlesztése. Nagykonyhai eszközök beszerzése, a konyhai eszközállomány kapacitásbővítése.	60 millió Ft	2015-2016	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
37	Parkolók építése (főút mellett, önkormányzati intézmények vonzáskörzetében)	Parkolók építése a főút mellett, valamint az önkormányzati intézmények vonzáskörzetében	50 millió Ft	2015-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program pályázatainak komplex településfejlesztési program keretében
38	Régi tűzoltószertár felújítása és új funkcióval való hasznosítása	Városmegyei ingatlanon a hátsó épület eldózerolása, a terület új funkcióval való ellátása.	20 millió Ft	2015-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, hazai forrás
39	Rekreációs és rehabilitációs központ létesítése	Rekreációs és rehabilitációs központ létesítése Lajosmizsén.	50 millió Ft	2015-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program

40	Szemléletformálás a hulladékgazdálkodás területén Lajosmizsén	Lakossági szemléletformáló mintaprojekt bemutatása, melynek szerves részét képi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás részét képző szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése. Az Önkormányzat és Intézményei aktív közreműködésével óvodai és iskolai szemléletformáló mintaprojekt kidolgozása, megvalósítása. Zöldhulladék gyűjtési és kezelési program elkészítése, bevezetése települési szinten (közterületi és lakossági zöldhulladék-kezelés tekintetében).	20 millió Ft	2015-2020	Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
41	Tanuszoda építése	Tanuszoda építése Lajosmizsén.	300 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás
42	Természetes vízgyűjtőhelyek funkciójának visszaállítása	Csapadékvíz locsolásra való hasznosítása a mezőgazdasági területeken.	20 millió Ft	2015-2020	Vidékfejlesztési Program, Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
43	Új sportcsarnok építése	Új sportcsarnok építése Lajosmizse	700 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás

14	Húsfeldolgozó üzem létesítése	Húsfeldolgozó üzem létesítése Lajosmizsén	500 millió Ft	2015-2020	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, Vidékfejlesztési Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
15	Időseket támogató szociális alapszolgáltatások erősítése, otthoni környezetben, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése, idősgondozó ház kialakítása	Időseket támogató szociális alapszolgáltatások erősítése, otthoni környezetben, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése, idősgondozó ház kialakítása	70 millió Ft	2015-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
16	Iskolai kapacitásbővítés	A tervezett 9 osztályos általános iskolai oktatás biztosításához szükséges kapacitásbővítés, új iskola épület létrehozásával	500 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás
17	Ivóvízhálózat bővítése	Elavult gerincvezeték cseréje, ivóvízhálózattal el nem látott területeken a gerincvezeték kiépítése.	80 -90 millió Ft	2015-2020	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
18	Ivóvíz minőségének javítása	Ivóvíz minőségének javítása az azbeszt-cement csőhálózat cseréjével.	200 millió Ft	2015-2020	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
19	Meglévő bel- és külterületi kerékpárút-hálózat felújítás. Új kerékpárút-hálózat építése Csemő (Pest megye) és Kerekegyháza irányába	Belterületen meglévő kerékpárút-hálózat felújítása, a Felsőlajosra vezető szakasz felújítása. Új kerékpárút-hálózat építése Csemő és Kerekegyháza irányába, a Kecskemét felé vezető kerékpárút folytatása.	210 millió Ft	2015-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program pályázata, hazai forrás
20	Klábertelepi út szilárd burkolattal való ellátása, felújítása	Klábertelepi út szilárd burkolattal való ellátása, felújítása. A fejlesztés kockázata: a vasúti átjáró miatti tulajdonjogi és beruházási költségek idő- és forrásigénye a megvalósítást a tervezettekhez képest hátráltathatja.	80 millió Ft	2015-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, hazai forrás

21	Komplex turisztikai fejlesztés Lajosmizsén	A meglévő turisztikai attrakciók (pl.: Puszta Templom, Katolikus és Református Templom, Helytörténeti Múzeum) feltárása, állagmegóvása, megközelíthetőségek biztosítása, környezetük rendezése Lajosmizsén és mikrotérségében. Kerékpárút-hálózat kiépítése a település különböző pontjain lévő helyszínek megközelíthetősége érdekében. Lovas turizmus fejlesztése: lovagló-túraút hálózathoz való kapcsolódás. Kiadvány készítése a településen lévő turisztikai attrakciók bemutatása céljából. Falusi turizmus fellendítése, fesztiválok szervezése, Tourinform iroda létesítése: komplex turisztikai szolgáltatás kiajánlása céljából.	300 millió Ft	2015-2016	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, Vidékfejlesztési Program
22	Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztés Lajosmizsén	Meglévő térfigyelő rendszer fejlesztése, bővítése Lajosmizse területén. Új, korszerű kamerák kihelyezése közterületekre a magán és közterületek és azokon lévő értékek megóvása érdekében.	50 millió Ft	2016-2018	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
23	Közművesített építési telkek kialakítása, fiatalok letelepedésének támogatása	Közművesített építési telkek kialakítása, fiatalok letelepedésének támogatása	100 millió Ft	2015-2020	önerő
24	Központi parkok, közterületek és játszótérek rehabilitációja, felújítása	Központi parkok, közterületek rehabilitációja, felújítása. Meglévő játszótér fejlesztése, bővítése a biztonsági előírásoknak megfelelően (Szabadság tér). Új játszótér létesítése a biztonsági előírásoknak megfelelően (Radnóti tér, Béke u.).	150 millió Ft	2015-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, hazai forrás
25	Külterületi összekötő dűlőutak szilárd burkolatú úttá való fejlesztése	Külterületi összekötő dűlőutak szilárd burkolatú úttá való fejlesztése	800 millió Ft	2015-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, hazai forrás

26	Lajosmizse belvízvédelmi rendszerének fejlesztése	Belterületi csapadékvízvezető rendszer felújítása, kiépítése	100 millió Ft	2018-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
27	Lajosmizsei iparterület fejlesztése	Iparterületek közműellátásának biztosítása, úthálózat kialakítása. Meglévő iparterület ipari parkká fejlesztése. Egységesítésre irányuló vállalkozásfejlesztés.	820 millió Ft	2017-2018	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
28	Lajosmizse központjának komplex fejlesztése	Városház tér és Szabadság tér funkcióinak összekötése területrendezések és infrastruktúra-fejlesztés révén a kulturális és országos, valamint helyi védett területek megóvása mellett. Közösségi és rekreációs területek kialakítása.	250 millió Ft	2015-2016	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program, Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
29	Lajosmizse Város csatornahálózatának további bővítése	Csatornahálózattal el nem látott területeken gerincvezeték kiépítése.	350 millió Ft	2015-2020	Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
30	Mélyszegénységben élők felzárkóztatása, környezetük infrastrukturális fejlesztése Lajosmizsén	A Lajosmizsén mélyszegénységben élő romák felzárkóztatása, szegregált élethelyzetek megszüntetését segítő infrastrukturális fejlesztés révén. A településrész közművel való ellátása (ivóvízhálózat, szennyvízhálózat, gázhálózat kiépítése). A munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása.	100 millió Ft	2017-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
31	Meserét Óvoda korszerűsítése Lajosmizsén	A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde székhelyintézményének és tagintézményeinek korszerűsítése, energetikai fejlesztése. Épületek hőszigetelése, nyílászárók cseréje, oktatási eszközök fejlesztése, csoportszobák belső felújítása. Infrastruktúrafejlesztés: fűtés és melegvíz-ellátó rendszer cseréje, információtechnikai fejlesztés.	350 millió Ft	2015-2017	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
32	Mezőgazdasági úthálózat fejlesztés	Mezőgazdasági utak fejlesztése külterületen, valamint a földutak karbantartásához szükséges eszközök beszerzése	50 millió Ft	2015-2017	Vidékfejlesztési Program

33	Mozi és színházterem komplex korszerűsítése, felújítása	Elavult fény és hangtechnika cseréje, új székek beszerzése, burkolatok cseréje, fényreklám beszerzése.	100 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás
34	Napkollektorok, napcellák felszerelése	Napkollektorok, napcellák felszerelése	20 millió Ft	2015-2020	Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
35	Országos és helyi jelentőségű védett természeti területek közfunkcióval való ellátása	A település központjában és annak külterületi részein lévő helyi és országos jelentőségű természetvédelmi területek és értékek állapotának megóvása a területek rendezésével. Városi környezet javítása a közterületek rendezésével.	100 millió Ft	2017-2018	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Vidékfejlesztési Program
36	Önkormányzati fenntartású konyha felújítása, kapacitásbővítés	Meglévő konyha bővítése, átalakítása, új férőhelyek kialakítása, a már működő ellátások infrastrukturális fejlesztése. Nagykonyhai eszközök beszerzése, a konyhai eszközállomány kapacitásbővítése.	60 millió Ft	2015-2016	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
37	Parkolók építése (főút mellett, önkormányzati intézmények vonzáskörzetében)	Parkolók építése a főút mellett, valamint az önkormányzati intézmények vonzáskörzetében	50 millió Ft	2015-2020	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program pályázatainak komplex településfejlesztési program keretében
38	Régi tűzoltószertár felújítása és új funkcióval való hasznosítása	Városháza ingatlanon a hátsó épület eldózerolása, új funkcióval való megtöltése.	20 millió Ft	2015-2020	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, hazai forrás
39	Rekreációs és rehabilitációs központ létesítése	Rekreációs és rehabilitációs központ létesítése Lajosmizsén.	50 millió Ft	2015-2020	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
40	Szemléletformálás a hulladékgazdálkodás területén Lajosmizsén	Lakossági szemléletformáló mintaprojekt bemutatása, melynek szerves részét képezi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás részét képező szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése. Az Önkormányzat és Intézményei aktív közreműködésével óvodai és iskolai szemléletformáló mintaprojekt kidolgozása, megvalósítása. Zöldhulladék gyűjtési és kezelési program elkészítése, bevezetése települési szinten (közterületi és lakossági zöldhulladék-kezelés tekintetében).	20 millió Ft	2015-2020	Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program

41	Tanuszoda építése	Tanuszoda építése Lajosmizsén.	300 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás
42	Természetes vízgyűjtőhelyek funkciójának visszaállítása	Csapadékvíz locsolásra való hasznosítása a mezőgazdasági területeken.	20 millió Ft	2015-2020	Vidékfejlesztési Program, Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
43	Új sportcsarnok építése	Új sportcsarnok építése Lajosmizse	700 millió Ft	2015-2020	Hazai forrás

A Központi Statisztikai Hivatal Bács-Kiskun Megyei Évkönyveinek (2008-2012) Lajosmizsére vonatkozó adatai

	A kereskedelmi szálláshelyek és magánszálláshelyek kapacitása és vendégforgalma					
	Egyéb (2009-ig magán) szálláshelyek					
	2008	2009	2010	2011	2012	Megjegyzés
Férőhely	44	51	59	59	71	
Vendég összesen	79	444	121	180	243	
Ebből külföldi	18	9	12	6	n.a.	2012 évre nem található adat.
Vendégéjszaka összesen	176	633	781	634	264	
Ebből külföldi	43	11	72	72	n.a.	
	Kereskedelmi szálláshelyek					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Férőhely	267	267	263	260	246	
Vendég összesen	15460	12606	12386	12358	10579	
Ebből külföldi	5336	3013	2356	2436	3502	
Vendégéjszaka összesen	19442	15358	17198	18949	15928	
Ebből külföldi	7333	3862	4052	5669	5077	

	Lajosmizse demográfiai adatai					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Terület km2	164,66	164,66	164,66	164,66	164,66	
Lakónépesség az év végén fő	11053	11140	11149	11150	11188	
Lakónépesség az év végén a megyei %-ában	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	
Élveszületés	109	123	124	100	134	
Élveszületés 1000 lakosra	9,9	11	11,1	8,9	12	
Halálozás	175	174	170	171	181	
Halálozás 1000 lakosra	15,8	15,6	15,2	15,3	16,2	
Természetes szaporodás, illetve fogyás	-66	-51	-46	-71	-47	

Természetes szaporodás, illetve fogyás 1000 lakosra	-6	-4,6	-4,1	-6,4	-4,2	
Belföldi vándorlási különbözet	-52	17	22	-41	39	
Belföldi vándorlási különbözet 1000 lakosra	-4,7	1,5	2	-3,7	3,5	

	Lakásállomány					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Lakásállomány	4886	4903	4904	4826	4840	
100 lakásra jutó lakos az év végén	226	227	227	231	231	
Épített lakás	32	22	5	21	16	
Épített lakás 10000 lakosra	29	19,7	4,5	18,8	14,3	
Az épített lakásokból 4 és több szobás	16	12	1	6	7	
Az épített lakásokból 4 és több szobás, %	50	54,5	20	28,6	43,8	
Az épített lakásokból közüzemi vízvezetékkel ellátott	19	13	4	20	9	
Az épített lakásokból házi vízvezetékkel ellátott	13	9	1	1	7	
Az épített lakásokból házi csatornával ellátott	21	11	3	6	13	
Az épített lakásokból közcatornával ellátott	11	11	2	15	3	
Az épített lakások átlagos alapterülete, m2	108,7	106,2	110	83,2	140,8	
Megszűnt lakás	6	5	4	3	2	
100 épített lakásra jutó megszűnt lakás	18,8	22,7	80	14,3	12,5	

	Közüemi szolgáltatások					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Vezetékes gázt fogyasztó háztartás	2728	2768	2853	2768	2734	
Vezetékes gázt fogyasztó háztartás 1000 lakosra	246,8	248,5	255,9	248,3	244,4	
Egy háztartási fogyasztóra jutó évi fogyasztás, vezetékes gáz m3	1457	1304,6	1304,2	1062,9	1176,4	
Háztartások részére értékesített vezetékes gáz 1000 m3	3975	3611	3721	2942,1	3216,3	
Villamos energiát fogyasztó háztartás	5413	5388	5399	5398	5391	
Háztartások részére szolgáltatott villamos energia 1000 kWh	15745	15807	15280	15264	15552	
Egy háztartási fogyasztóra jutó évi fogyasztás, villamos energia kWh	2908,7	2933,7	2830,2	2827,7	2884,8	
Közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakás	2804	2820	2840	2861	2881	
Egy km közüemi vízhálózatra jutó szennyvízcsatornahálózat m	236,3	233,2	226,9	238,7	314,6	
Közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakások aránya %	57,4	57,5	57,9	59,3	59,5	
Lakosságnak szolgáltatott víz, 1000 m3	241,5	241	238	239,7	261,5	
Közüemi szennyvízcsatornahálózat, km	12,5	12,5	12,5	13,2	17,4	
Közüemi szennyvízcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakás	725	748	754	761	786	
Közüemi szennyvízcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya %	14,8	15,3	15,4	15,8	16,2	
Elvezetett szennyvíz összesen	201,7	179,3	211,9	191,2	168	

1000 m3						
Háztartásból származó elvezetett szennyvíz 1000 m3	72,7	71,4	76	76,4	76,5	
Tisztítottan elvezetett szennyvíz összesen 1000 m3	201,7	179,3	211,9	191,2	168	
Egy lakosra jutó évi vízfogyasztás, m3	21,8	21,6	21,3	21,5	23,4	
Közüemi vízvezetékhalózat, km	52,9	53,6	55,1	55,3	55,3	
Közterület kifolyó	44	44	44	44	44	
Rendszeresen tisztított közterület, 1000 m2	257,8	257,8	257,8	257,8	257,8	
Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakás	2510	2638	2516	2639	2513	
Elszállított szilárd hulladék tonna	2983,9	2151,3	2152	2172,1	2049,7	

	Utak, járdák					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Belterületi út km	312,6	312,8	312	312,6	312,7	Önkormányzati kiépített és kiépítetlen út és köztér hossza (km)
Ebből burkolt	62,4	62,4	62	63,5	63,5	Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)
Önkormányzati kiépített járda hossza (km)	74,8	74,8	75	74,8	74,8	
Önkormányzati kiépített út és köztér területe (1000 m2)	301,1	301,1	301	305,5	305,5	

	Oktatás, egészségügy, szociális ellátás					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Idősek klubjában gondozott	158	160	160	160	151	Időskorúak otthonaiban ellátottak száma (fő)
Rendszeres szociális segélyben részesült	n.a	152	84	133	24	Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma
Háziorvos és gyermekorvos	8	8	8	8	8	
Óvodai feladatellátási hely	4	4	4	4	4	
Óvodai férőhely	360	331	331	331	331	
Óvodás gyermek	340	360	362	363	349	
Óvodapedagógus	27	28	28	28	28	

Általános iskolai feladatellátási hely	1	1	1	1	1	
Általános iskolai osztályterem	35	35	35	35	35	
Általános iskolai tanuló	1002	956	905	833	838	
Általános iskolai pedagógus	73	73	74	74	76	Általános iskolai főállású pedagógusok száma
Általános iskolai osztály felnőttoktatással együtt	43	42	42	41	39	
Gimnáziumi feladatellátási hely	1	1	1	1	1	
Szakközépiskolai feladatellátási hely	1	1	n.a	n.a	n.a	
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményben gondozott	158	160	160	160	151	
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményben szakképzett gondozó	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményben szakképzetlen gondozó	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	
Háziorvos	6	6	6	6	6	
Házi gyermekorvos	2	2	2	2	2	
Háziorvosi vizsgálat	69193	75592	81348	78832	80292	A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)
Házi gyermekorvosi vizsgálat	13183	12582	12919	10461	11099	A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)
Teljesített évi szakorvosi munkaórák száma a járóbeteg szakellátásban (szék (óra))	8120	7596	7596	7448	7360	
Megjelenési esetek száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adat (eset))	31915	33145	36756	36406	36364	
Addiktológiai gondozók betegforgalma	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	

	Közművelődés					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Múzeumok száma	1	1	1	1	1	Muzeális intézmények száma (db)
Múzeum látogatóinak száma	594	205	548	191	305	
Mozielőadás	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	
Települési könyvtárak száma	1	1	1	1	1	
Települési könyvtár könyvtári egységei	41022	39674	37752	37133	38401	leltári állomány
Települési könyvtár kölcsönzött könyvtári egységei	16585	19540	20850	21038	18622	

	Szolgáltatás, kereskedelem					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Kiskereskedelmi üzlet	153	154	151	150	151	
Gépjármű szaküzlet	1	1	1	1	1	
Gépjármű alkatrész szaküzlet	3	3	6	6	7	
Gépjármű üzemanyagtöltő állomás	5	5	4	4	4	
Élelmiszer jellegű üzlet és áruház	21	21	23	21	21	
Ruházati szaküzlet	13	13	17	15	14	
Cipő bőrárú szaküzlet						
Bútor, háztartási cikk szaküzlet	3	3	4	5	4	
Elektromos háztartási cikkek szaküzlete	3	n.a	n.a	n.a	n.a	
Vasáru, festék, üvegszaküzlet	14	14	15	15	15	
Könyv, újság, papíráru szaküzlet	3	n.a	n.a	n.a	n.a	
Gyógyszertár	2	2	2	2	2	
Vendéglátóhely	59	56	70	67	67	

	Zöldterület, játszótér					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Összes zöldterület m2	37672	38296	38296	38296	38296	
Ebből belterületi park	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	
Ebből belterjesen gondozott	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	
Ebből játszótér m2	1300	1300	1300	1300	1300	

A játszóterek száma összesen	2	2	2	2	2	Játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek száma
A játszóterek átlagos területe m2	650	650	650	650	650	

	Vállalkozások					
	2008	2009	2010	2011	2012	
Működő vállalkozások összesen	n.a	n.a	n.a	707	696	
Kft.	219	228	255	270	293	Működő
Szövetkezet	n.a	n.a	n.a	1	1	Működő
Bt.	100	96	83	76	68	Működő
Rt	5	5	5	5	5	Működő
Kkt	2	3	1	1	1	Működő
Egyéni vállalkozás	388	381	374	354	328	Működő
Regisztrált vállalkozás összesen	n.a	n.a	n.a	2212	2235	
Jogi személyiségű	n.a	n.a	n.a	383	415	Regisztrált
Jogi személyiség nélküli	n.a	n.a	n.a	140	129	Regisztrált társas vállalkozás
Egyéni vállalkozás	462	449	459	457	435	Regisztrált